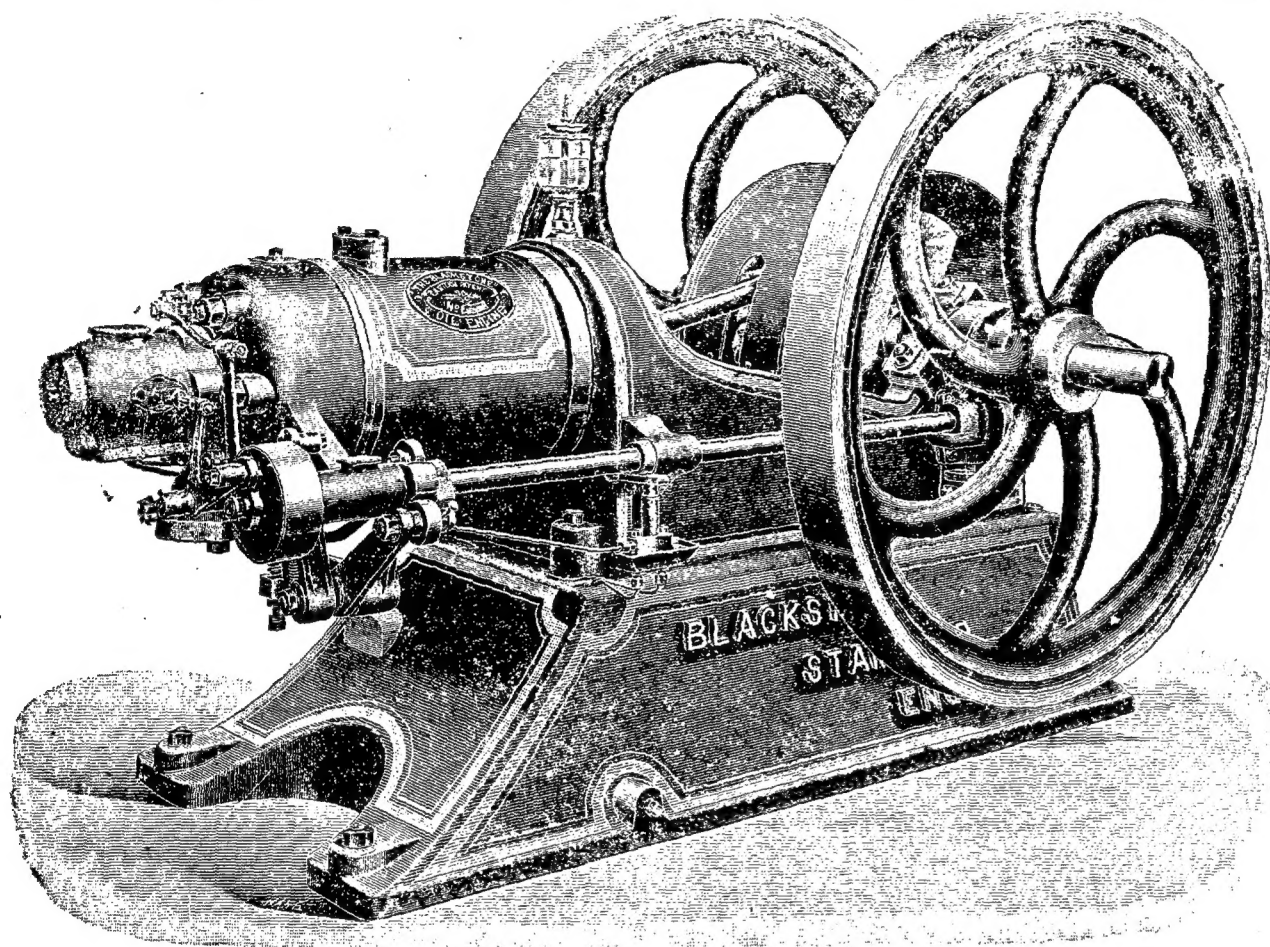

౨౦౧౬౦౦

వ తి ది న ము వ క టిం వ (బ డు ను

VO. 6. చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 22 వ తేది సోమవారము NO. 218
నంపుటము. ౬ సీ థా థి నా మ స ం వ త్ప ర మా గ్గ శి ర మా స బ హు శ అమావాస్య ౩౦. సంచిక ౨౦౨

బ్లాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కిరసనాయిలు, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నువయోగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాకు స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

పోలు ఏజెంట్లు:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, కలకత్తా.

ఆమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడ మా ఆమృతాంజనము ను వాడి సంతమాత్రమున నయముగును.

మలధ వెల 0-10-0 అణాలు.

మోహిని తైలము	రు 0-12-0
తామర తైలము	0-6-0
దంతచూర్ణము	0-2-0

ఆమృతాంజనం డిపో,

6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

కర్ణాటక గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చిత్తవలము

రంగుల చిత్ర వలము

ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.

వి. పి. భర్తూల ప్రశ్నోత్తరము.

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము,

పోస్ట్ బాక్స్ 212 మదరాసు.

మంజుల ల... వైకృత గోదామ కులినది. పట్టిన్ని మందుల కంటె

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచిమందు

దర్శి 1-8 అ. 6. 12-8 రు. 8-12 10-8 రు. 25.

విశేషము:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చిర్మమున మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము:—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములవంటి మట్టు, పొక్కులు, రుషికారుట, మెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా తేలి శరీరమంతట వ్యాపించి నిద్రవట్టినది జరిగినది.

అమ్మము డిపో - బొంబాయి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసమునకు	1-8-0

ఆంధ్ర వార్తపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	8-0-0
-------------	-------

కారణము:—ఇది ప్రభుత్వకోధిని యను నాటకము అందర జరిపిరవలయును. వెల 0-4-0 అణాలు. సంఘదూరాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుగా కనబడినది. ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన కరిమల్ ద్రవ్యము
ఓటో దిల్బ్ హారు (రిజిస్టర్)

కరిమల్ ద్రవ్యముల కన్నీటికి నిది రాజు

ఇండియా శాశ్వతమందు జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును చాల
వరకమును ప్రశంసా పత్రములు నియోజింపబడినవి.

దీనిలో సారాయి శంఖంప మేమియును లేదు గాన ఆచార
పరులందరూగూడ దీనిని నిరభ్యంతరముగ నుపయోగింపవచ్చును. తమ
విధములగు పుష్పముల నువాసన దీనియందు గలదు. ఒకటిరెండు
చుక్కలు తేలుకముమీద వేసిన చాలును. అప్పుడే శోనితెచ్చిన
పువ్వులవలన వ్యాపించు కరిమల్ మువ్వల వలన మరలమరల
వ్యాపించుచుండును. దీని నువాసన నిలచునంతకాలము మరియే పరి
మల్ ద్రవ్యమును నొకటను. పెద్దపైజా (అర అవున్సులు) రు 2-0-0
చుక్కపైజా రు 0-12-0 చుక్కపైజా రు 0-8-0 చి.పి. చార్జి రు 0-5-0.
మిశ్రమమునందు దొరకనివో క్రింది సోల్ ఏజెంట్లు వ్రాయుదు.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155 బామ్యూచనీడు, బొంబాయి

అభయమెందున్నది? (1045)

అయ్యో వాక్రమమున

కలరా, ప్లేగు, ఇకప్లుయెక జా

ఇత్యాదులకు వేసికొని భయమువలదు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

కాశ్రియామూర్త్యదోషముల నిర్దోషములు వ్యాధులను పోగొట్టుటయే గాక, రాకుండ నడ్డపెట్టెను.

కలరామందులు. ప్లేగుమందులు. ఇకప్లుయెక జా మందులు.

పెద్దపైజా రు. 1-2-0 పెద్దపైజా రు. 2-2-0
చిన్న " " 0-12-0 చిన్న " " 1-6-0

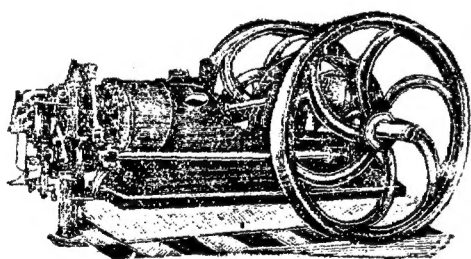
ఇంకను అనేకానాధములు గలవు. వ్యాధింగు-పోవ్వేటి ఖర్చులు ప్రత్యేకము. వ్యాధిలగు ఉచితము.

గంటి విలాసము: మేనేజరు, అయ్యో వాక్రమము,
కుండిట్, మదరాసు. రో, ఆచార్యక పిల్ల, జి. జి. మదరాసు.

ఇంపీరియల్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు 1949

ప్రయం తక్కువ! నమ్మకము అధికము! ఖర్చు ఎక్కువ!

ప్రత్యేక శుద్ధి నవనరింప తయారు చేయబడినవి.

గ్రెండింగు మిల్లులు, ఆయిల్ మిల్లులు, అన్ని రకముల
కంపులు, కలర్ గ్రెండింగు మిషనులు, సా బెంచీలు, బేలింగు
ప్రెస్సులు, సిలిండరు మానెలు, బెల్టింగు, మిల్లులన్న స్టాంపు
మొదలగు ఇతర అన్ని రకముల మిషనులు మానడ్ల కయారుగా
య్యవి.

P. G. Masker & Co.,
Engineers & Contractors,
Appollo Street, Fort, Bombay.

మంచి మేలు వస్తువులనే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)

కంపెనీవారి రసాయనిక శాఖవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్ సమ్ వుప్పు పచ్చ అన్న భేది

ఆర్కాటు అంటురోగ నివారణద్రవము

వివరములకు, ధరల జాబితాకు యిట్లు వ్రాయుదు :

ప్యారీ అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

పోస్టు బాక్సు నెం. 12. మద్రాసు.

(1601)

A

వ్యాపారవిషయములు

చెన్న కట్టణము ధరలు.

బట్టలు

ధరలు నిలకడగా నున్నవి. పెద్దచేరములు శేవుగాని
చేరములు వచ్చుచునే యున్నవి.

నూలు.

అన్ని రకముల నూలులకు ధరలు కొద్దిగ తగ్గియున్నవి.
ప్రస్తుతము చాల రకములకు పానుకు అదా తగ్గిపోయినది.

అమెరికా ఉత్పాదకము, పుట్టికి 110 రూపాయలు
మొదలు 120 రూపాయలు.

ఇంగ్లీషు ఇనుకపట్టి, పుట్టికి 110 రూపాయలు మొదలు
120.

బెల్జియము ఉత్పాదకము 2 సెంటరు పుట్టికి 110 రూ
పాయలు మొదలు 120 రూపాయలు.

స్వీడను శేఫు ఇనుక చుట్టలు - పుట్టికి 160 రూపా
యలు మొదలు 170 రూపాయలు

ఉత్పాదకము (8-9) పుట్టికి 140 రూపాయలు మొద
లు 145 రూపాయలు.

ఉత్పాదకము (10-18) పుట్టికి 140 మొదలు 145 రూ
పాయలు.

ఫిన్లాండ్ ఇనుక పుట్టికి 10 రూపాయలు మొదలు
112.

కుత్తివాగ పు రేకులు, శేవు, అమెరికా ఉత్పాదకము
పుట్టికి 110 రూపాయలు మొదలు 112.

ఇంగ్లీషు ఇనుకపట్టి మేకులు పుట్టికి 110 రూపాయలు
మొదలు 112.

స్వీడను శేఫు మేకులు పుట్టికి 180 రూపాయలు
మొదలు 185.

తనపుకన్నీలోనూ రేకులు క్రొత్తకరకు దిగురుతి
యగుచుచేత పుట్టికి 510 రూపాయలనుండి 495 రూపాయలకు
తగ్గినది. గాని రేకులు శేవు, కొద్దిగా ఉత్పాదకము చేయుచు శేవు.

పంచదారలు నిలకడగా నున్నవి. ధర రు 698 లకు
పెచ్చినది.
సిమెంటు

గిల్లింగుమాను శేలియార్కు పీసా రు 18-8-0.
బ్లూస్ సిమెంటు శేలు. ఇంగ్లాండురకము పీసాకు
రు 28 లు. చెన్న పురి ఇంజనుయార్కు 10 బస్తాలకు రు 115 లు.
గజతలియార్కు 12 బస్తాలకు రు 100 లు.

ప్రత్తి

కెస్టరక్ రకము ప్రత్తి ధర నిలకడగా నున్నది. కొడు
గోలు ధరలు 270 రూపాయలు మొదలు 280. కొక నాడ
రకమునకు చేరములు శేవు.

త్వోళ్లు

పడునచేసిన దున్నపోతు చర్మములు - నరకు బహు
కొద్దిగా వచ్చుచున్నది. గిరాకి బాగుగ నున్నది. ధరలు కొద్దిగ
పెచ్చినవి.

పడున చేసిన దూడ తోళ్లు సామాన్యముగా వచ్చు
చున్నవి. గిరాకి బాగుగ నున్నది.

ఉప్పులో ఉరచేసిన మేకతోళ్లు, బాగుగ వచ్చు
చున్నవి. ధరలు చాల పెచ్చినవి. బెజవాడ రకమునకు
రు 510 లు మొదలు 525 వరకు గలదు.

ఉప్పులో ఉరచేసిన గొట్టెతోళ్లు సామాన్యముగా
వచ్చుచున్నవి. గిరాకి బాగుగ నే గలదు. ధరలు పెచ్చినవి.
బెజవాడ రకమునకు రు 210 లు మొదలు రు 220 వరకు
గలదు.

నూనెగింజలు.

అమడములు, అమడము, కరకాములు - చేరములు
బొత్తిగా శేవు. చెరుకుబెల్లము ధర కొద్దిగ తగ్గినది. 51 రూపా
యలకు చేరములు జరిగినవి.

వేలు నెనగలకు కలకత్తా బొంబాయిల నుండి చేర
ములు వచ్చుచుచేత ధరలు పెచ్చినవి. సామాన్యపు రకమునకు
వరాకు పుట్టికి 72 రూపాయల ధర కలదు.

ఇప్పుడే ఫౌంటెన్ పేనాలు వచ్చినవి.
బ్లాక్ బుక్కు రు. 8-4-0 నెప్ట్యూక్ నెం. 210. యు. 2-0
స్వాక్ రు. 6-4-0 డిల్ 205 2-8-0
వాటర్ మెక్ 6-8-0 డిల్ 200 1-12-0

బ్రదర్లు, ప్రేమనర్లు, బ్రిష్టికో, మద్రాసు

సంయుక్త రాష్ట్రముల కానడపక్షములు ప్రస్తుత
సారి అక్టోబరు 19-5 లేదో ప్రయాగ్ నగర జరిగిన
అష్టమతే బిల్లుల గూర్చి రాజ్యాలకు తీర్మానమివ్వ
కానుచున్నది మిమ్ములకిది సమాచారము తెలిపి
రణములను గూర్చి యుద్ధములకు లిగిన కష్టములను తీర
స్థితిపాపములను గాని చురుకు బాగుగా జూరగించి పనిచేసి
దాని విధిగూర్చి నొందింపుమనెనని బిల్లు గారు ప్రాసించి.

సంధి మహాత్మ్యములు

(1) రమాలక్ష్మిదేవి దీర్ఘకాలిక కల్పకలహాపి మహాత్మ్యము వ్రాసినట్లుగాను సాహెబు, వి. పి. మహర్షి గారి ఆధ్వర్యమున (2) బెల్లూరులో సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు వి. పి. మల్లికార్జునరావు, ఎమ్. పి. ఎల్. టి. గారి యాజమాన్యము క్రిందను, (3) గుంటూరు తాలూకా అసెసురుగులలో దీర్ఘకాలిక కల్పకలహాపి మహాత్మ్యము; ఎమ్. పి. గారి యాధిపత్యమునకు, (4) కళ్యాణపురమున స్థానిక సచివ్యులకు మహాత్మ్యము వ్రాసినట్లు, ఎమ్. పి. గారి యాధిపత్యము క్రిందను, (5) ఉయ్యాలూరులో రెవెన్యూ పి. గార్లగారి యాజమాన్యమునకు, (6) వడ్లపల్లెలో గూడూరు విశ్వ క్షేత్ర గారి యాజమాన్యమునకు, (7) జంగలపల్లెలో బలబద్ర స్వామి భగవంతుని గారి యాధ్వర్యము క్రిందను, (8) ప్రొద్దుటూరులో దీర్ఘకాలిక ముసలలు ఎన్. ఎన్. సరసింహారావు గారి యాజమాన్యము క్రిందను, (9) నారాజుపరములో యాజమాన్యము వహించిన కమిటీవారి వల్లను, (10) మాజేపల్లిలో గంచన నాగభూషణుడు వ్రాసినట్లుగా యాజమాన్యము వహించిన కమిటీవారి వల్లను, (11) గూడూరులో సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు జి. ఆర్. కృష్ణమూర్తిగారి సహాయమున క్రిందను, (12) అనకాపల్లి తాలూకా సరసింహారావుగారి చిట్టి కృష్ణమూర్తి కంతులుగారి యాధ్వర్యము క్రిందను, (13) సరసన్నపేటలో సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు దాక్షుని వాడేపల్లిగార్ల ప్రాధ్వర్యమునకు, (14) శివరంగంపేటలో ప్రొద్దుటూరు పాతలాల వారిచేతను, (15) మాకోటలో గ్రామమున బోధుమ్మలవారి కలనను, (16) గుడివాడ తాలూకా దొండూరులో అచంట వినయోదయగారి యాజమాన్యమునకు, (17) దోకిపల్లెలో రవిస్వామి ఇన్ స్పెక్టరు గూడూరు రంగరావు గారి యాధిపత్యము క్రిందను, (18) విజయవాడలో, సంధిమహాత్మ్యములు మహాత్మ్యముగా వివిధముల వ్రాయబడినవి.

బుచ్చిరెడ్డిగారి కథ

ఈ గ్రామమున సంధిమహాత్మ్యము వ్రాయబడినది. దాదాపు నాలుగువందల సంవత్సరములను అన్నక్రవాసము జరిగెను. గోపాలయ్యలయందు అర్చన లాభములు గ్రామ వాసులు సబ్ యాజమాన్యము కృష్ణస్వామి ఆయ్యగారు వి. పి. గారి ఆధ్వర్యము క్రింద సమాజమునకు. గురువారాధిగారు (సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు) సంధి మహాత్మ్యము గురించియు, రాజభక్తిని గురించియు నొక గంభీరమైన వ్యాసమును సుదీర్ఘ యెల్లరకను రచించినది. బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి కృష్ణమూర్తి సంధి యాత్మ్యమునకు మహాత్మ్యములను సరస్వతుల వ్రాసినట్లుగా వ్రాశ్రిగాను వ్యాఖ్యముగ జరిగింది. ఈ గ్రామమున దీనిని 800 మందికి సహచరము లాసంగులగు పంచన బాబ్ల చక్రవర్తిగారి యొక్కయు చక్రవర్తిని గారియొక్కయు కుటుంబములను సత్కరముతో జరిగెను. మాయూరిలింగ కళ్యాణిని సమాజము వారు (సహచరము నొకరైన) బ్రదర్స్ లిచ్చి, చాక్లెట్లను పంపించి, (పేక్షకులను సందర్శించి) సాగించుచు నొకరిని పంపించి. ఈ కేసులను జరిపించి సరస్వతుల కృష్ణుడు లాసంగి, సర్వకృష్ణమూర్తిగారు వ్రాసిన, జయప్రదముగ నెలకొన్న మాయూరిలింగ కేరమెట్ల రామ రెడ్డిగారును, గురువారాధిగారును. ఇంకా లిచ్చి యీ మధ్య ముదానము దొడ్డిదేన గ్రామవాసులను యెంతయు స్తుతి చేయు లయముగాదు.

లాస్టోనారు మిరవానులసభ

హుందరి మేజిస్ట్రేటు యొగినిపల కమిషనరులు భూస్వాములు మున్నగువారు హిందూపులును మహమ్మదీయులును ఈనెల 18-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సమావేశమై అధిక్షానుగారి గృహమున రాజసరేంద్రనాథుగారి ఆధ్వర్యము క్రింద సమాజమునకు. మిరవానులను మనము దొరకనము వారితో సహాకరమును దేవతాత్మములతో జరిగెను. ఈ భాగముతోనే ఏప్రిల్ నెలలో మనము సాత్విక నిరోధము ఖండించితిమి. మన తేలియు లిచ్చును సంధిమహాత్మ్యములను జయప్రదముగా అభివాదము లానోగింపము జరుపుచున్నాము. అది హుందరిగారి మహాత్మ్యమును సంధిమహాత్మ్యములను జయప్రదములను. మనలో కొందరికి 15 వేల రూపాయలు యాజమాన్యము లిచ్చి. ఆ మొత్తమును సమాజము సంధి మహాత్మ్యములతో వ్యయపరచుచును. బీదలలో కష్టపీడులను సత్కరించు తీర్పు బట్టల నియమితము. ఇది సర్వములను సత్కరించు చాక్లెట్లను అధ్యక్షుడు నడిచెను. విజయమును గాల్చియు సంస్కరణ చట్టమును గూర్చియు ప్రభుత్వము వారి సభనుండియు తీర్మానములు జేయబడినవి. ఈ మహాత్మ్యములను మహాత్మ్యములను జయప్రదములను సత్కరించు చాక్లెట్లను సభవారు తీరి. సంధి మహాత్మ్యములను ముదానము, విజయప్రదములను బహిష్కరించుచు లేకును అను నలహా హుందరిగారిని నిరసించి.

వాళ్ళిట్లుగాను. శనివారమునాడు బీదలకు వచ్చినట్లుగాను నూరు దుర్బులును కిల్లలను మధుర వనారములు నియమింపబడినవి. మధ్యాహ్నము పై విభుల ఆటలు జరిగెను. మహారాజా వారు వువ్వోగుల కందరికి విందు చేసిరి. విరమగారపుడు కొందరికి సనదులను సమీక్షింప నిచ్చిరి. మహారాజా గారు గూడ కొందరికి జహుమతుల నిచ్చిరి. ఆదివారమునాడు ప్రార్థనలకు ఆస్పత్రు అనుబంధించి. వుర్రుమంగళామలలో బాటయ్య చార్ల కలుసలిసిరి. మహాత్మ్యములు పూర్తయిన నవీ తీరమునకే ప్రార్థనల సలిపిరి. రాత్రి సమీక్షింపబడిన బీదలంకారమును బాణసంచామును జరిగెను. చాల-మంది ప్రజలను చేరిరి. వెళ్ళుచుండి ప్రజలును పదలయ్యి వెళ్ళితిరిగిరి. వార్షిక ప్రకరణమున వాళ్ళిట్లుగా వారికి హుందరి లెక్కలు కల్పించు పనిని నొసగిరి.

రంగూరు.

గతమున దంపతులు 17-వ తేదీ రాత్రి విందు చేసిరి. 850 మందికిచ్చిరి. ఎల్లప్పుడు వీరములతో భవనము వారుగా నలంకరింప బడెను.

నర్సారావుపేట వార్షికోత్సవములు

ఈనెల సంవత్సరముల క్రిందను నర్సారావుపేటలో శ్రీకృష్ణానందమేళ్ళ కంఠాలయము అనుపేట నొక ఉత్తమ గ్రంథాలయము స్థాపింపబడినది. ప్రథమవార్షికోత్సవము 1-12-1921 తేదీన సుప్రసిద్ధ శ్రీకృష్ణ లగు శ్రీమూర్తి ఆయ్య తొలి కాశ్యోరరావు కంతులుగారి ఆధ్వర్యము క్రింద జరిగెను. ఈ కార్యక్రమము దాదాపు నెలలో గ్రంథాలయంపునకు, ఈ వట్టులమున 15 ను. వ పూర్వము స్థాపింపబడి ప్రజలనున్న నడచిన 'శ్రీ విజ్ఞానీయ మిమోరీయల్ నాటిక సంఘము' యొక్క సమీక్షనము కాపింపబడినది సంయుక్త సంఘముయొక్క నాటిక కోర్సును మిగుల జయప్రదముగ కడచిన అదివారము 14-12-19 నాడు గ్రామము నాటిక భవనమున జరిగెను. గొండా వెంకటప్పయ్య కంతులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

గొండా వెంకటప్పయ్య కంతులుగారి ఉత్సాహము తమ ప్రారంభోత్సవమునందు, అగ్రాసనాధిపతిగారు గ్రంథాలయోద్యమ ప్రోత్సహము గూర్చి ఇట్లు ముచ్చటించిరి.

"దొరకనమువారు తమ సైనిక దళములను, సైనిక వేలకును ప్రతిస్పృహను ఎన్నియోట్లద్రవ్యము వెచ్చించుచున్నార. ప్రజలకు అత్యాధిక్యములను విద్య, ఆరోగ్యము, పశుశ్రమములకు వానికే భవనము బహుస్వరూపుగ మెరుగుచున్నాడు. నాతని సుస్మరణలను మనకు కీర్తనల తరువాత వైతము మన చుట్టూ విద్యార్థిభావమునకు శ్రద్ధతోతో వృద్ధులని విశ్వసించుచున్నాను. కాని, జనమొక విషయమును ఆశ్చర్యముగ గమనింపవలసి యున్నది. జనబంధులను ప్రైవేటు విద్యకు గణించి వ్రాసుచు చదువు క్రికెటువై నెనను అంత మాత్రమున వారి జ్ఞానము అభివృద్ధి చెందినట్లు ఎందుకును నీలలేదు. గ్రంథాలయముల మూలమును, పత్రబంధుముల మూలమునకు ప్రజలకు ఎట్లైనా చులవమును. దేశమునందలి ప్రతి సుదక్షిణులనునకు, గ్రంథాలయోద్యమము మూలమున ఎట్లు సాధయి కలుగుచున్నది. దీని ప్రోత్సహము గ్రహించి తమ కల్పనను చేయుత నొసంగుచురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను."

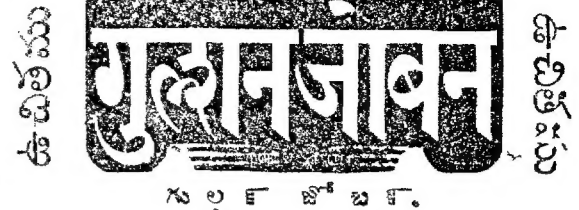
గ్రంథాలయ, నాటిక, కాళియొక్క కార్యనిర్వహణలను చూచుచున్నది. బెల్లంకొండ రాఘవరావుగారు శ్రీ. వాగ్దేవి పల్నాటి సీతదత్తయ్యగారి బాలచంద్రుని వీర-వాక్యములను నడిచి వినిపించిరి. విజయూరి రంగారావులు, ఎం. పి. టి. ఎల్. గారు గ్రంథాలయోద్యమము గూర్చి, ఆత్మకృష్ణమూర్తి గారి గాటిగోడను, రమ్యతరంగాలు వ్రాసెను, ఉత్సాహించిరి. గ్రంథాలయము ప్రభావిత శ్రీరమమునకు శ్రద్ధాసాక్షులయి, నూతన సుస్మరణములను సభా ప్రజలను ఆహ్వానించుచు గ్రంథాలయమునకు స్థానములను వారు వ్రాసెచ్చిరి.

లవ, పత్తి, నాటిక ప్రోత్సహము జరిగెను. చాలలి వెంకట కృష్ణయ్యగారు, అగ్రాసనాధిపతిగారిని ఉత్సాహపరచుచు సభను విజృంభింపజేసిరి. నంద్యాల లింగయ్యగారు, నాటిక కళయందు గౌరవములని యొందుచు సభికులను హెచ్చరించిరి.

ఈసభకు తపస్వి శ్రీరామకృష్ణగారును, నోరే వెంకటేశ్వరరావుగారు హాజరైరి.

ప్రథమ ఖుషును, తదితరులను, ఈసంయుక్త సంఘమునందు గూఢాభిమానము లావరకుట నాటి సభయందు చూపిన ఉత్సాహము నిదర్శనము—గొండా వెంకటేశ్వరరావు.

ఉచితము ! Free !! ఉచితము !!! సర్కారుచేయించిన నం 253 అగ్రాసనాధిపతియను చేవ్రాలుముద్ర గల్గిన రసీదు:—ఈ ముద్రయందు మాత్రము గొండా వెంకటేశ్వరరావుగారు ఉచితము గొనుటకు అర్హులు. ఈ ముద్రలను సేవించి గొనుటకు ముగ్ధులని యెదల చుక్కరసాక్షిగ ఆ రసీదునందు శ్రేణులు చేసి 1 మాసములోగా వాపము చేసితే వెలను వాపము చేయుటయే. ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రొమ్మరెట్టి చేయుచున్నాము.

గుల్షన్ జోబన్. శ్రీరంగరావు! భావపావకము!! రోగినవారకము!!! ఈ ముద్రలను ముద్రపించిన ము అక్కరకు గుణములను గమనించును. చిక్కినదవుడల బుచ్చి చేసి నిగనిగ మెలకు చేయును. శరీరమును ముద్దిగల్గి వీర్యవృద్ధి చేయుటకు నిచ్చును. నడకను బోస్టి, నాయువు, తేలు, వ్యాసన, దగ్గు, కడుపునొప్పి, అస్తవ్యస, కులబద్ధక, జ్వరములు, మూలవాగ్ధి, మేనారోగము, మూత్రరోగము, స్తవ్వచుండలి (సావము, శ్రీలవదరము, కాలము తప్పి యుండునట్లు వీటిని సమూల నాశముచేసి రక్తవృద్ధియు కృద్ధియు చేసి చర్మసంబంధ వాగులను సజీవజేయును. వెల బుచ్చి 1-కి రూ. 1-0-0, 8-కి రూ. 2-10-0. టి. ఖ. వెం. పి. టి. వెం. కాలము. (1728)

దీ గుల్షన్ జోబన్ కంపెనీ, బొంబాయి 3. The Gulshan Joban & Co., No. 3, Nagdevi Street, Bombay. 180 పుటల పుస్తకము ఉచితము. ఆరోగ్యమును కాపాడెనుకాదు పొందుకు స్వాస్థ్యమును గూర్చి వివరములను అనుసరించుచుంటే కలెక్టురును చి. ఈ పుస్తకమున ఉచితము ఆరోగ్యమును గురించి కలెక్టురు చేసి శరీరసౌఖ్యమును వృద్ధి గాల్చుమును. ఆరోగ్యమును వృద్ధిచేయుచు. ఈ పుస్తకము ఇతముగా నుండదు. పుస్తకమును ఈ నెలలోని కంపెనీ య. తొందరగా ప్రాసెస్ చేయెను. (219)

వైద్యశాస్త్ర ముద్రాంతర గోపించెడి, ఉచితముగా తొమ్మిదివందల, 1899 వార్షికముగా

శ్రీకృష్ణ భారతము. కవిరాజు శ్రీధర కృష్ణమూర్తి కాశ్మీరీగారి మూల సుసారముగా ముద్రితమై రచించబడినది. ఇందు నన్నయ్యల భారతమున లేని కథ తెన్నీ కలుపు. 1 వ సంపుటము (ఆదికావ్యములు) వెల రూ 8-0-0 2 వ సంపుటము (ఆరణ్యకములు) 8-0-0 3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు) 8-0-0 పూర్తిచే గొండా వెంకటేశ్వరరావు వ్రాసిన పుస్తకములు రామాయణము, భాగవతము, కాలావతీ ప్రస్తు, (1885. 647) రామ: (డి అని వ్రాయవలెను.

నమకము బంగారు, వెండి, రత్నముల నగలును, ఇతర వస్తువులను వాటిను ముద్రిత త్రికృష్ణమూర్తి వ్రాసిన ఇతరమును. ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 20, వైసాబజారు, మదరాసు. నగలు రాజ్యముగాను, గూచిగోడను సమైక్య భర బరు తియ్యచేసి ఒకయందుకు రుంచుచును. తయారు చేసి బాటిని బిత్తిగ్రుముగా అద్దరుమేరకు తయారు చేసి ఇతరమును. ఒకసారి అద్దరుబిచ్చి నగలు తయారు చేసుకొన్న వారికి మామమ్యము లేకును. (619-1942)

Cheapest House for Furniture of all kinds; Cycles, Motor Cycles, Dunlop Michelin, Avon, Clincher Tyres & Tubes for Cycles, motor Cycles, Motor Cars, Cycle Bells, Pumps, Pump Clips, Lamps, Free Wheels, Chains, Mudguards, Dunlop outfit & Solution, & other accessories; Typewriters; Gramophones; Harmoniums; Reliable Wrist Watches; School and College Requisites; Fountain Pens; Stationery, etc. A trial will make you our regular customer. D. P. ROW & Co., Harris Road, Madras, S. C.

ప్రదర్శన మొనరింతురు.

ఆంధ్రవత్రిక

1919-వ సం॥ దివంగతుల 22-వ తేది

సోమవారము

రాజ్యాంగసంస్కరణములు: మితవాదుల మైమఱపు.

నిన్నటిదినమందిన నేషనుపత్రిక సంస్కరణపు చట్టము గూర్చి ఇటుల వివరము గావించుచున్నది.

"జాయింటు కమిటీవారివద్దనుండి, సంస్కరణపు చట్టము బయల్పడినది. దానికి చెరుకుతగ్గలుగ లేదు గాని, అభివృద్ధిసూచకముగా మార్పులెవ్వయు దానికుండు పొందుకరువబడ లేదు. బర్మాదేశ మన్యాయముగ సంస్కరణలాభమునుండి మొదట తొలగింపబడెను. ఈమన్యాయములనే నిలిచి యున్నది. బ్రాహ్మణతరులకును, మహారాష్ట్రీలకును, ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మొసగి నందులకు మేము సంతసింపచున్నాము. స్త్రీస్వాతంత్ర్యసమస్య హిందూదేశ కరిష్కారమున కే వదలివేయబడినది. రాష్ట్రీయశాసనసభాధ్యక్షులు ప్రభుత్వవియమితోద్యోగులుగ నుండును. అయిదువర్షములలో తిరిగి విమర్శింపబడుటకు బహులు, కదివల్సేకములవరకు సందేశాన్నిద మగు ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి అటులనే నిలిచియుండును ఇంతలోందరలో హిందూదేశమున తిగి మార్పుల ప్రవేశ పెట్టి లాభములేదని వాది కుబడుచున్నది. కాని, హిందూదేశసంఘటనములు సత్వరముగ బరుగొడుచున్నవి. ప్రస్తుత సంస్కరణవిధానము తాత్కాలిక మయినది. అందుచే, హిందూదేశమునందు దిగదిసాభివృద్ధి జెందుచున్న రాజకీయ చైతన్యమున కనుగుణ్యముగ బిల్లు త్వరలో మార్పుచెందునని, సూచించుట నిగుల భావ్యము. హిందూదేశమున మన మెప్పుడును అతిత్వరీతముగ నడిచి ఎరుగము. మన మందగమనమువలన గలిగెడి యుపద్రవ మనుదినము వృద్ధిజెందుచున్నది."

నేషనుపత్రిక లిబరలుశాఖవారి యభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుచుండును. మాంటాగూగారు లిబరలు పక్షమున వారగుటచే, వారికి చేయూత నొసగి బ్రహ్మత్వించెడి లిబరలు పక్షపు పత్రికలు సహితము, సంస్కరణపు చట్టము లోపసహితమనియు, కదివల్సేకముల వరకు దానిని మార్పు జేయక నిలిపియుండుట ఉపద్రవకరమనియు, ఈ పద్ధతి హిందూదేశ రాజకీయ ప్రత్యభిజ్ఞాభివృద్ధి కనుకూలముగ లేదనియు, తెలుపుచుండ, బిల్లును మార్పుట కెట్టి ప్రయత్నముల పలుకగూడదని, మితవాదులు కట్టుదల జూపుట, వింతగ నుండక విూనదు. లేబరు పార్టీవారు తామధికారమునకు రాగనే, ప్రజాశయముల కనుగుణ్యముగ మార్పుల గావించుమని వాగ్దానము జేసియుండిరి. జాయింటు కమిటీ సభ్యులలో నొకరును, లేబరు పక్షపు ప్రముఖులను నగు బెక్ స్పూరుగారు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికాప్రాతినిధితో నిలుల బలికిరి.

"లేబరుపక్ష మధికారమునకు రాగనే, వారెంత కన్నును విశాలముగ సంస్కరణపు చట్టమును నిర్మించెదరినీ, స్పష్టముగ నుడుపుచున్నారు. ఈ లోపున, బిల్లు శాసనము గాగనే, చేజిక్కిన సంకుచితాధికారముల నుపయోగించుటకు అభిలభారతము తోడ్పడవలెను."

లేబరు పక్షమువారును, లిబరలు పక్ష ప్రతినిధులును, ప్రజల స్వవరిపాలనాశయము త్వరలో సఫలముగనని వాగ్దానముల గావించుచుండ, ఇట్టి తరుణావకాశము నుపయోగించక వెనుదీయు భారతీయుల దూరదృష్టి నెలుల కొని యాడవలయునో తోచకున్నది

జాయింటుకమిటీ రిపోర్టుకన్న బిల్లు ఎంత వెనుక బడుచున్నదో, రిపోర్టులోనియుఖ్యసూచనల నికముందు సంకుచితకరముట కెట్టి మహాకాశము గలదో, ప్రభువులసభలో సంస్కరణములగూర్చి జోగించర్పజూచిన, విశదము గాగలదు. మద్రాసు నకు నిడివరికు గవర్నరుగనూడి ప్రస్తుతమునకారవేతనము బొందుచున్న ఆంధ్రీల ప్రభువు సంస్కరణములగూర్చి వెలుపుజూపెను. సంస్కరణములు సఫలముగనో, వంజాబు దేశముందలి శూరజాతులకు తగిన ప్రాతినిధ్య ముండక, వారు రాజకీయసంస్కారుల దయాధర్మమునకు బాతులైయుండురని వీరు వగచిరి. కాని, వంజాబు దేశములపై, సత్యం తాభిమానము వహించిన అధికారవర్గమువారు వారితోనుము నెలుల కాపాడినో, వంజాబుదేశ సంకుటనములు తెలుకకయే తెలుపుచున్నవి. ఆంధ్రీలు ప్రభువుగారి వాక్యముల సత్యముగను గొనుటకు, విశేషదూరము బోసవసరములేదు. ఆందోళనకాంతుల బెడరింపులకు లొంగుటచే, బ్రిటిషువారి ప్రతిభ ఇదివరకే తగ్గనని, ఆంధ్రీలు ప్రభువుగారు వారించుచున్నారు. కాని, వారావిషయమి భయపడ నవసరములేదు. ఆందోళనకు ప్రతిఫలముగ సంస్కరణములను ప్రసాదించలేదని, మాంటాగూగారు స్పష్టపరచియే యున్నారు. ఆకారణముచేతనే తాము ప్రజాశయములను సఫలపరుప నెత్తించలేదని, బెక్ స్పూరుగారికి వారు పార్లమెంటు సభలో జవా బిచ్చియుండిరి సంస్కరణము లేనూకము దాల్చినను, ప్రజలకోర్కెలను తాము పాటించదలవెట్లమని బాధ్యత గల అధికారులు చెలుపునంతవరకు, వారిదృక్పథమునందు మార్పు గలిగె నని ఎచ వీలుండదు.

ఐలింగుటను ప్రభువుగారు సంస్కరణవిధానమును సమర్థించుచు, ప్రపంచ మంతయు నూతన విధాన మెటుల కొనసాగునో యని నిరీక్షించుచున్నటుల, సంస్కరణములయెడ ససంతృప్తి గనుగనుపరచెడి అతివాదులను మందలించుచున్నారు. కాని, ప్రజలడిగిన సంస్కరణములను నిరాకరించి తమ కిచ్చవచ్చిన సంస్కరణములను పార్లమెంటు సభ వారేర్పరచునపుడు, అవి ఏ కారణముచే నయినను విఫలముగనో నట్టి బాధ్యత శాసననిర్మాతల మీద నుండును గాని భారతీయులపై నుండనేరదని, ఐలింగుటను ప్రభువుగారు గమనించుట భావ్యము. విద్యను ప్రజాశయము గావించగూడదని, హాను ప్రభువుగారును, కరిశ్రమలను ప్రజాశయము గావించగూడదని సిడెహాము ప్రభువుగారును సవరింప నుపపాదించిరి. ఇంతవరకును, శాఖావిభజనసంఘమువారు చేసిన సూచనలను జాయింటుకమిటీవారింగీకరించుటచే, విద్య, కరిశ్రమలు మొదలగు శాఖలు ప్రజల వశమునందుండునని, దేశీయులు మురియుచుండిరి. ఈవిషయ మింకను నిర్ధారణ గాలేదనియు, ఈవిర్వాటామారుటకు వీలున్నదనియు, సింహప్రభువుగారి ప్రత్యుత్తరము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. బిల్లులో నేశాఖలను ప్రజలవరము జేయవలసి నదియు, నుదహరింప లేదు. ఈ విషయ మంతయు, నిబంధనలకు వదలివేయబడెను. ఆ నిబంధనలు ముందెన్నడో జేయబడి పార్లమెంటు సభవారి యెదుట నుంచ

బడును. పార్లమెంటుసభవారి ఇష్ట మగుచో, నిబంధనలను మార్పవచ్చును.

సంస్కరణములకు, ప్రాతినిధ్యము, శాఖావిభజనము ఆముపువట్టులవంటివి. ఆరెండు విషయములును బిల్లులో జేర్చబడక మున్నుండే 'షో వరి' మ్మరింపబడు నని తెలుకబడుచుండ, బిల్లుకుచూచి యుప్పొంగవలసినయవసర మేమి గలిగెనో తోచకున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమునా రిట్టి నిబంధనలను తయారుజేసి పార్లమెంటు సభ కంపెదరట. విద్యను, కరిశ్రమలను, ప్రజాశయము గావించగూడదని సంకుమున్ను పట్టుదలజూపినట్లొడియూ ప్రభుత్వమునా రెట్టి నిబంధనల గావించునో, ఊహించుట నులభము. సివిలు సర్వీసు వారి స్థితిని సంస్కరణము లెటుల మార్చెనో కనుగొనుటకు, ప్రత్యేక విచారణ సంఘము నేర్పరచ వలసినదని, మాక్ జానలు ప్రభువుగారు ప్రతిపాదించిరి. వీరి యుపపాదన మంగీకరింపబడక బోయినను, సివిలు సర్వీసువారి యధికారమును చెక్కుచెదరకుండ నెలుల కాపాడదలచిరో దీనినిబట్టి గ్రహించవచ్చును. ఇంతటిసందియములతో నూడిన సంస్కరణపు చట్టమును విమర్శించుచురను భయముచే, మితవాదులు గొందరు అమృతసరపు కాంగ్రెసు సభకు వెడలకున్నారు. ఇంతకన్నను కరిహాసాస్పదముగ విషయ ముండబోదు. కాంగ్రెసు సభ కాహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగ నున్న హ్యూమి శ్రద్ధాసంధులు, మితవాదులను కాంగ్రెసు సభకు రమ్మనమని ఎ తయో వినయముగ ప్రార్థించెను. వంజాబు దేశీయుల నూరడించుటకైనను, ఎల్లరు అమృతసరమున నూడవలయునని, చేతుల జోడించి, బ్రతిమాటెను.

సంస్కరణముల మూలమున గలిగిన సంతసమున కెక్కడ భంగము వాటిల్లునో యని, మితవాదప్రముఖులు శ్రద్ధాసంధుని ప్రార్థనను నిరాకరించిరి సాదిగ్ధసమయమున, కాంగ్రెసు సభను విడిచినందులకు, కళ్ళాత్మాశయము గనుక అడుగు మాతగ, శ్రద్ధాసంధునిపై వీరు కోడగించుకొనిరి. తాము కాంగ్రెసుసభకు వెడలుటవలన, లాభమెద్దియు గలుగ దని, వీరు దృఢపరచిరి. ఏ స్వల్పసంఖ్యాకులలో కాంగ్రెసుసభకు వెడలనంతమాత్రమున కలుగబోయెడి నష్ట మెద్దియు నుండబోదు. దీల్లి కాంగ్రెసుసభకు కొంతమంది మితవాదులు వెడలకబోయినను, బోవార్లా మొదలగు మంత్రులు కాంగ్రెసుసభకు జాతీయసమావేశ మని చెలిపియుండిరి. లేబరుపక్షమువారు, కాంగ్రెసు సభాప్రామాఖ్యతను గ్రహించి, ప్రజాశయముల నదియే వ్యక్తీకరించు నని, స్పష్టపరచిరి. ఈ మార్పుని భాగముల నుండియు, ప్రజలు తీర్థయాత్రకు వలె, కాంగ్రెసుసభకు వెడలుచున్నారు. పాంచాలజేత్రమును దర్బాచు భాగ్యము కలుగుటకై, ననేకులు కరితపించుచున్నారు. ధనాభావము దప్పు, వేరుకారణ మెద్దియు యాతికుల క్రయాణము నాటంకపరుప జనదు. భారతీయు లన్ని భాగముల నుండియు వెడలి వంజాబు దేశీయుల నూరడించుట ప్రధాన కర్తవ్యము. సంస్కరణముల గూర్చి దీర్ఘముగ యోచించి, దేశాభిప్రాయమును స్పష్టముగ వెల్లడించి, ప్రజల భావికర్తవ్యమెద్దియో నిర్ణయించుట, వీరి రెండవ కర్తవ్యము.

వంజాబుదుర్దేశ : పార్లమెంటు సభ

ఇన్ని వాళ్లకు, వంజాబు కలవరవిషయములు పార్లమెంటుసభ వారిదృష్టి నాకర్షించుచున్నవి. ఇం దాశ్చర్య మెద్దియులేదు. హిందూదేశమునందున్న మనకే, హంటుగుసంఘమువారి విచారణ

వృత్తాంతములు

మా వశీకారు- విద్యాభ్యాస కర్మము మా వశీకారు 20 వ తేదీన చక్కారాట్ల వచ్చెను.

కర్మాను- ఈ స్త్రీ పతి సేవకులను తీసికొని 24 వ తేదీ బుధవారమునాడు తనయుని తి గంటలకు బొబాయికి వచ్చును.

ఆత్మవసంతతి విచారితులలో క్రవ్యస మాతముండి రోజుకు 80 టన్నుల క్రవ్యమును పంపిస్తామని తరాను మాన కాభాధికారి చెప్పుచున్నాడు.

మిగతావివర:- అధ్యక్షుడు డాక్టర్ పి. కేశవస్వామి ఆశ్రమములోని యిక్కరాష్ట్రముల ప్రతినిధులకు ఆశ్రమముల ముగిసిన మిగతావివరములు ఈ నెల 30, 31 తేదీలకు జరుపుటకు నిశ్చయించిరి.

మొదలు:- ధారాపతి అవతరము 11-9-17 వ తేదీ రా గుమ్మ ఆశ్రమము పోయి ముగిసిన ఆశ్రమము దేరాదూరు నుండి వచ్చిన 2 పెట్టెలు తనవే ఆం చెప్పి మోసించినందుల కతనికి 2 ఏడ్లు కఠినశిక్షకు కలకత్తా ప్రాజెక్టువారు విధించిరి.

ఇ.స్థు తగులుబాటు:- రంగారావు 17-వ తేదీ రాత్రి ప్రెసిడెంట్ గృహములో నోటికి తగులుబాటు. కొంత బాండు సాగ్రమును విశ్రాంతి తగులుబాటు. కారణము తెలియదు.

విదేశ ప్రయాణము:- 1920 వ సంవత్సరము మార్చి ఏప్రిల్ మే నెలలలో స్త్రీయలలో తావు దొరుకుట కష్టము గావ మార్చి నెలలో ప్రవేశి ఏప్రిల్ నెలలకు చేరుకొన నత సన్ని యియినవారములు వ్రాసింది.

ఆమెకాలో నేపాల్ వాసులగుమ్మ చేరువడి నేపాల్ నుండి తమయు తొలగిపెట్టిరి గవి మానా దాని ను చురల తు వారంబించెను. 15 వ తేదీ 10 వ తేదీ మొదలు బట్ల యథాప్రకారము జరుగును.

వనకర విరాళము - మున్దలలో చనిపోయిన రిజిమె భారతీయ యోధుల కుటుంబముల ను విశ్రాంతి త్రవనానికి సహాయము చేయుచుండి వనకర మహా గానా వారు సుధ్యుక్తిగల సంవత్సరము 15 వేల రూపాయల నిధిని రాజప్రతినిధిగారు స్వీకరించిరి.

వివరము:- కరాచీలో వివరము క్రవ్యము స్త్రీ. చరణములు మోపుచున్నది. ముఘలుల రోజున 18 వరణముల కంటె నుండెను. 18 వ తేదీ మొదలు 44, 86, 60, 46, ముది చనిపోయి. 17 వ తేదీ 75 గుం చనిపోయి 18 వారమున వివరములను 90 మంది చనిపోయిరి.

బర్మాకార్మికము:- ఈ దేశములో బర్మాలో ను జతకర్తవము మేర్పడుచున్నది. దీనికి కారణమైన మూలభవము 18 కోట్లరూపాయలు 18,000,000 రూపాయలు. వాటాను 10 ల. ఆవాటలలో 1,85,81,183 వాటాను మార్చి ప్రతిమ వికలుంపబడును. తక్కినవాటాను 4 కోట్ల 43 లక్షల నెలగ లవి 1926 యుంచబడును.

ఎరువులు వివరము:- వనకర నెలలో యిం దియజేయునది 11,707,000 పానుల వివరము సామానుని విదేశముల నుండికొని 4,088,000 పానులు 1918 నకుండు నెలకంటె హెచ్చు. ఎరువులు (మన ఎరువుల చేత బడిన వానితోపాటే) 20,403,000 పానులు. 8,942,000 పానులు హెచ్చు. భావ్యము, పిండి, కప్పు వివరము ఎరువుల వికోధింప బడినను ఆహారపానీయ సాధ్యములు పాగాకులు తేయాకులు హెచ్చుగా ఎరువుల చేయునది. తేయాకు ఎరువుల 1,015,000 పానులు హెచ్చి. పంటకర్మముల ఆకర్షకపా ర్థము ఎరువులలో 5,787,000 పానులు హెచ్చు క్రత్తి, గో గూర, కచ్చికోర్లు హెచ్చుగా ఎరువుల చేయునది. తేయా కు చేయునదికర్మముల ఎరువుల 1,897,000 పానులు హెచ్చు. నూనె గోనెనెయలు, బట్టలు, బాగుచేయునది చర్య ములు ఎరువుల చేయునది 1918-19 సంవత్సరము వివరములు 10,978,000 పానులు. ఎరువులు 12,974,000 పానులు.

జరుగువరకు, ఇంతటిమర్దక కంజాబుదేశమునందు ప్రజలె నని నూహించుట కయినను వీలులేక బోయెను. కంజాబువార్త లారాష్ట్రమునండి మరి యొక రాష్ట్రమునకు వ్యాపించుటకు వీలులేకుం డెను. ఇతరరాష్ట్రముల వా రారాష్ట్రమునందను గిడుటకు వీలు గలుగకబోయెను. కనియంతయు రహస్యముగ జరిగెను. కంజాబు క్రభుత్వ ప్రజల నలు దక్క, సంగతుల గ్రహించుటకు వేరొక ఆధారము లేకబోయెను. ఇక డెన్నిటి బిల్లున ప్రవేశ పెట్టునపు డయినను, - ధి కారులు నిజ మెద్దియో తెలుకబోయిరి ఆ బిల్లు నామో దించుటకు గల కారణము లిప్పుడు వెల్లడి యగు చున్నవి. డాక్టర్, జాగ్రానిన మొదలగు వారి నోటినుండి వెడలిన యదంత మొక్కటి యే వాగరిక ప్రపంచము సంతయు తల్లడింప జేయు చున్నది. వీటిమొక సంక నెంతటిరాష్ట్రము గానో నెవరికి దెలియను? హంటరు సంఘమువారి ఎదుట విచారించబడిన వారిలో నొకరిద్దరు తప్ప మిగిలిన వారందరు సభికారులే. అధికార సాక్షులను వీ లేల బిలువలేదో తెలియుచున్నది. కేవల మధి కారులసాక్ష్యమువలన కావించబడెడి నిర్ణయము నందు, ప్రజలకు విశ్వాసముండజాలదు.

అధికారులు కొందరు హంటరు క్రభుత్వగారి కరీక్షలోనే నిజము వెల్లడించిరి. మరొకొందరు, క్రసు కరీక్షలో తమ మొదటివాదమును సమర్థించుకొనలేక, హస్తాస్థులయిరి. వీరందరి సాక్ష్యముబట్టి, మార్గల లాక్రవేమునకవివరము గలుగ లేకుండును. కంజాబులో నవలంబి కబడిన చర్య లతిభూమిల యు స్పష్టకడగలదు. భార తీయులే గాక, ఆంగ్లదేశీయులు గూడ నిలువనే తలచుచున్నట్లు, యాటగు దెలిసిన ఆంగ్లపత్రి కాభిప్రాయముల బట్టి కనుగొనవచ్చును. లాలా శ్రీరామ్ అను నొకవ్యక్తుని సాక్ష్యపు వివరముల వివరకు బ్రకటి చేయుంటిమి. వీరును మరియొక నైకోదోగ్గియి, సాయధశకలముతో బయలు దేరిరి. వీరికి కొంతదూరమున గ్రామము వెలుకుల క్రజలు కొందరు గూడినట్లు కనుపించెనట. వారెందుకు కూడిరో వీరు కనుగొనలేదు. వెడలి పొమ్మన మని యెనను వీరు మందలింపలేదు. వారపుడు, చెరుమేమియు కలిగించుట లేదని, శ్రీరాం గారంగీకరించిరి. క్రజలక్కడ మరుద్దేశముతో కూడియుండవలె నని, వీరుహించిరట. వెంటనే వీరు క్రజలపై కాల్పు వారంబించిరి. గ్రామము నుండి బైటబోవుచున్న వారికి గుఱ్ఱములు గూడ నుండెనట. గుండ్రను క్రేల్పుట కది గూడ యొక కారణము. ప్రజల ప్రాణము లెంత తృణప్రాయ ముగ సంపదడెనో దీనిబట్టి గ్రహించవచ్చును.

గుజరాత్ ప్రజలకు డిప్యూటీ కమిషనరుగ నున్న విలియమ్ ననుగారు, మార్గలలా ప్రవేశమునకపు డెట్టి యవసరము గలుగలేదని, యంగీకరించుట జూడ, సర్వ మెద్దియో సులభముగ కనుగొన వచ్చును. ఇట్టి స్థితిలో జరుగవలసిన కని ఏమి? న్యాయమును, శాంతిని, దైవముగ పూజించు చుండెడి లండను మైక్రుపత్రిక సహితము, డాక్టరు గారి చర్యను ఘోరపాత్యల క్రింద వర్ణించినది. పార్లమెంటుసభలోకూడ పుడే కదలిక గలిగినది. ఫర్ చొనాల్లు మెన్లీనుగారికి క్రతుత్వతర మిచ్చుచు, అమృతసరపు సంఘటనములవలన, క్రజాభిప్రాయ మున కలిగిన కలవరమును తాము గ్రహించితి మనియు, విచారణసంఘమువారి నిర్ణయముకొరకు ఎల్లరు వేదియుండుట భావ్యమనియు, మాంటాగూ గారు నుడివిరి. కాని, విచారణ సంఘ సభ్యుల ాట్టి గాని, వారు జరుపుచున్న విచారణ

స్వభావముబట్టి గాని, వారి నిర్ణయముపై ప్రజలకు నమ్మకము గుఱునరదు. అదియే వరమక్రమాగా మని క్రజలు తలంకజూరు. క్రస్తుతము జరుగు చున్న సాక్ష్య చుంతయు తమకు తెలువబడునో లేదో తెలియ దనియు, అందలిమూఖ్యాంశముల మాత్రము తెలుకబడు ననియు, మాంటాగూగారు బలికిని హంటరు సంఘమువారి నిర్ణయ మెటు లున్నను, వారు తీసికొనిన సాక్ష్యమే క్రజావము నకు వెల్లడి యగుట ముఖ్యము. దానిని దాదిపెట్టి వార్తాపత్రికలలోని రిపోర్టు సరియయినదో కాదో యని సందేహము జూపుట, సమంజసము గాదు.

హంటరుసంఘమువారి వివేకితతో పాటు సాక్ష్యమునుకూడ ఉన్నదున్నట్లుల ప్రచురింపమని మాంటాగూగారు గోరుట ముఖ్యావసరము. వార్తాపత్రికలలో ప్రచురింపబడి సంతవరకు, సాక్ష్యము గుండెల నవియజేయుచున్నదని, మాంటాగూగారు రంగీకరించిరి. మరియొక పార్లమెంటు సభ్యుడు, ఇట్టి కరంతములు ఎరిమిది మాసముల నుండి వెలుగులోనికి రాకయుండుటకు తొబేమని క్రశ్చించెను. ఈసందేహము ఆంగ్లదేశీయుల మన ముల బాధించుచున్నట్లుల వార్తాపత్రికాభిప్రాయ ములబట్టి గ్రహించవచ్చును. తమకుచెలిసిన సమాచారము నిదివరకు తాము ప్రచురించితి మని, మాంటాగూగారినిరి. ఈసమాధాన మె తయారము సంతృప్తికరముగ లేదు. కంజాబు క్రభుత్వము వారికిని, ఇండియా క్రభుత్వము వారికిని, ఈయదంత మంతయు దెలిసియు డవలెను. వారు అధికారుల చర్యలను సమర్థి చెయుండిరి. ఇక డెన్నిటి బిల్లు సంగీకరించునక్కటి కయినను, వీ కేరిష ములు పూర్తిక తెలిసియుండవలెను. వీరు క్రభుత్వకార్య దర్శక సంగతుల నన్నిటిం తెలిసియుండి గా లేవా? ఒకవేళ తెలిసి యుండనిచో, మాంటాదేశ రా య బారుల నుండి మాంటాగూగారు నిజ మెద్దియో గ్రహింపలేదా? ఇక డెన్నిటి బిల్లు నకు మాంటాగూగారు లేల యామోదము దొనప వలెను? హంటరుసంఘపు విచారణయెవను ఆంగ్ల దేశమున కేల తంతివార్తల మూలమున తెలుకు బడలేదను రాజ్యసెసిలు క్రభుత్వగారి క్రశ్చకు, మాంటాగూగారు తగిన సమాధాన మీయలేదు. క్రస్తుతమనుసితినండి, కంజాబు అధికారులు కారవముతో బయల్పడుటకు వీలుండదు. వెరు కటిసంగతుల నన్నిటిని మరచి, కంజాబుశిక్షితు లనే గాక రాజకీయనిర్బంధితుల నందరిని సీసమను మాన వెంటనే విడుదలజేయుచో, మాంటాగూగారి కీర్తి చిరస్థాయిగ నుండగలదు. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల ఫలకద మగుట కనుకూలకరింతు లపు డేర్పడ గలపు. ఈ కార్య మంతతర్యణ జరిగిన వలకపాలితు లభయుల కంతజేరుదాసుకము.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు ఎన్నికలలో, నిటీవల విజయముగాంచిన పేరినారాయణమూర్తి, టి. వి. వెంకట్రామయ్యగార్లకు, మా హృదయ పూర్వకాభినందనముల దెలుపుచున్నాము. వీరుభయమును సుకసిద్ధులగు జాతీయవాదులు. సినేటుసభలో ఆంధ్రుల కీర్తివరకు తగిన ప్రాతి నిధ్యము లేకుండెను. పేరి నారాయణమూర్తిగారికి గలిగిన విజయము ఆంధ్రుల కెంతయు సమ్మోహ వహముగ నుండక మానదు. ఆంధ్రదేశములో చాలకాలము నివసించిన వెంకట్రామయ్యగారు గూడ, ఆంధ్రుల మున్నగు బ్రాతులు, వీరిరువురును, ఉన్నతవిద్యాభివృద్ధికై శక్తివంచన లేక పాటుపడెద రని నమ్మెదము.

గన్ధర్వ మేండు ఎడ్వర్క్లేటు గారికి సూక్ష్మ యల్లు ప్రత్యు
కమ చెప్పడం చూడోరు నుట్రకేమ నో నేను సాక్ష్యమిచ్చుచు
ను మిళవాదినో ఆదివాదినో నిర్ధారణ చేసికోతనని చెప్పి
నీ. నాకావిషయ మింకను నిర్ధారణకాలేదు. అనిననుచు
ఎవత్సరాంతమునకు లేరీ లేలయ్యును (ప్రత్యు) గంధి గారిని రా
న్యూరని తెలియుటకు భూర్వమే ఆచ్యతనరమునో నల్లరులు
గను అక్కడి స్థితిగతులవలన నల్లరులు కలిగెను. కాలి
నుగురించి జటిల బునిననభయ నేనాధిపత్యము నపొందితిని.
ధిమహోన్నతలగునో నిమిత్తములేకుండ నుండుట కిం
నో నిరయించిరి.

భారత ప్రభుత్వ శాసనము.

జాయంటు కమిటీ సవరణలు

(16 వ తేదీ తరువాత)

బిల్లులు

XII కాననసభ వా రే బిల్లులైనను ఆమోదించినయెడల, గవర్నరు గాని, లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు గాని, ఫిల్మి కమిషనరు గాని దానిని తిరస్కరించవచ్చును. ఈ కమిషనరులతో దానిని పునర్విమర్శించునది నీ సవరణ ద్వారా సవరించబడినది. ఈ 1916 సంవత్సరపు కాననసభలో తెలుగుపదిన విషయముల కది సంబంధించియున్నయెడల దానిని రాజప్రతినిధి యోచనకై నిలిపివేయించవచ్చును.

(2) ఏ బిల్లు నయినను రాజప్రతినిధి యోచనకు నిలిపివేయబడినయెడల, దాని కి క్రింది నియమము లనువర్తించును.

(ఎ) గవర్నరు గాని, లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు గాని, ఫిల్మి కమిషనరు గాని ఆవిధముగ సలహాలతో సభవారి ఆలోచనకు సంబంధించి బిల్లును పరిశీలించునది సభవారు సమర్పించిన యెడల దానిని పునర్విమర్శించునది, లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు గాని, ఫిల్మి కమిషనరు గాని బంధించును.

(బి) ఆ బిల్లు గవర్నరు చే గాని, లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు చే గాని, ఫిల్మి కమిషనరు చే గాని సలహాలతో ప్రెసిడెంటు బడినట్లయితే బిల్లును కాననసభవారు నిశ్చయముగనుకను మరల సమర్పించి, పరిశీలించునది గవర్నరును గాని లెఫ్టినెంట్ గవర్నరును గాని బంధించును.

(సి) రాజప్రతినిధి అనుమతికై నిలిపివేయబడిన యే బిల్లు అయినను ఆమోదించునది సభవారు సమర్పించిన యెడల దానిని పునర్విమర్శించునది, లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు గాని, ఫిల్మి కమిషనరు చే గాని సలహాలతో ప్రెసిడెంటు బడినట్లయితే బిల్లును కాననసభవారు నిశ్చయముగనుకను మరల సమర్పించి, పరిశీలించునది గవర్నరును గాని లెఫ్టినెంట్ గవర్నరును గాని బంధించును. ఈ సభవారు సమర్పించిన యెడల దానిని పునర్విమర్శించునది, లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు గాని, ఫిల్మి కమిషనరు చే గాని సలహాలతో ప్రెసిడెంటు బడినట్లయితే బిల్లును కాననసభవారు నిశ్చయముగనుకను మరల సమర్పించి, పరిశీలించునది గవర్నరును గాని లెఫ్టినెంట్ గవర్నరును గాని బంధించును.

(డి) ఒక సభ రాజప్రతినిధి యే బిల్లునైనను తన అనుమతిని, లే సార్వభౌమని అంగీకరించునది నిలిపివేయించవచ్చును. అట్టి సమయమున ఆ బిల్లు భారత రాజ్యాంగము ప్రకారము లే సార్వభౌమని అంగీకరించునది బడినది, ఆ విషయము రాజప్రతినిధి చే ప్రకటించబడునది ఆచరణలోనికి రావచ్చును.

XIII (1) ప్రభుత్వము లే కాకుండు సంబంధించిన యే విషయము గాని యే విషయము గవర్నరు యిష్టానుసారముగా కాననసభవారు అంగీకరించవచ్చును, గవర్నరు లే సార్వభౌమని నిశ్చయమునకు తీసుకువచ్చునది కాననసభ అధికారమున ఆదికానన సభామోక్షమును బడినట్లు, తిరస్కరించవచ్చును.

(2) అట్టి కాననసభ గవర్నరు చే చేయబడినట్లు ప్రకటించబడును. ఆ కాననసభ వారినీ గవర్నరు రాజప్రతినిధికి బంపును. రాజప్రతినిధి దానిని లే సార్వభౌమని అంగీకరించునది బంపి, ఆ అంగీకరించునది పొందిన తరువాత దానిని విషయమును ప్రకటించవచ్చును. అప్పుడది కానన సభవారి చే నిర్ణయమైన కాననసభ వలెనే ఆచరణలోనికి వచ్చును.

కాని, అత్యవసర విషయములలో రాజప్రతినిధియే అట్టి కాననసభను సంగీకరించునది. ఈవిధముగ సంగీకరించిన యట్టి కాననసభను లే సార్వభౌమని తిరస్కరించవచ్చును.

(3) ఈ కేసున ప్రకారము చేయబడిన కాననసభ సాధ్యమైనంత త్వరలో సార్వభౌమని సభలయెదుట ఉంచవచ్చును. ఈ విధముగా సార్వభౌమని అంగీకరించునది బడినట్లు, తిరస్కరించవచ్చును. కాననసభవారు యిష్టమునకు సార్వభౌమని పునర్విమర్శించునది, లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు గాని, ఫిల్మి కమిషనరు చే గాని సలహాలతో ప్రెసిడెంటు బడినట్లయితే బిల్లును కాననసభవారు నిశ్చయముగనుకను మరల సమర్పించి, పరిశీలించునది గవర్నరును గాని లెఫ్టినెంట్ గవర్నరును గాని బంధించును.

కాననసభలో భాగములు

XIV. ఈ విధముగా కాననసభలకు ఉండరాదు. కాననసభలకు ఉన్న అసభ్యులకు ప్రభుత్వోద్యోగులగునెవరు, అట్టివారు తమ సభ్యత్వమును వదులుకొనరునది యిష్టమునకు.

మంత్రి ప్రభుత్వోద్యోగి తిరస్కరించబడును.

(సవరణ)

భీమవరము రేంజీ ప్రారంభ పాఠశాల పాఠ్యాంశము

1920 ఏప్రిల్ 7 వ తేదీన జరుగు భీమవరము రేంజీ ప్రారంభ పాఠశాల పాఠ్యాంశము సభయందు ఉపసభ్యులకు విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుపాధ్యాయులు మాకు దగులబడినవియు సభకు విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

చిత్తుతల్లి గ్రామములు

1. యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

2. భీమవరము రేంజీ యుపాధ్యాయులు సభయందు ఉపసభ్యులకు విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

3. హిందూత్వమునకు నిర్బంధిత ప్రారంభవిద్య యావత్కాలము ఈసంగతి పట్టుకొని ఉండవలసిందిగా ఉపాధ్యాయుల కెత్తువలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

4. బోర్డు ఎలిమెంటరీ పాఠశాల పాఠ్యాంశముల జీతమును సంవత్సరము 1 కి 1 చొప్పున అభివృద్ధిలో తీసుకొని, మాతృక గ్రామముల జీతమును 1 కి 1 చొప్పున 25 లకు పెంచుట 85 లకు పెంచుట, మాతృక గ్రామముల జీతమును 1 కి 1 చొప్పున 80 లకు పెంచుట 45 లకు పెంచుట గ్రామముల వృద్ధిచేయుటలకు లక్ష్యముగా ఉండవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

5. మిమక బోర్డులలో పాఠశాల పాఠ్యాంశములకు గూడ కాబోర్డులలో ప్రావిడెంటులు గ్రామములకు మొదలగు పాఠశాల నిర్మించుటకు మిమక బోర్డు సర్వీసును గూడ లోకలోపము సర్వీసులతోనే ట్రైబ్ చేయుటకు దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

6. క్యాబినెట్ సెలవులు 1 నెల జీతము నవ్వము నెలవులు యిచ్చుట కధికారమును ఉపసభ్యులతోనే సభ అసెంబ్లీ యొక్క సెక్షన్లకు ఉండవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

7. ప్రతి బోర్డుముగ ఉపాధ్యాయులకు పూర్తి జీతము నిచ్చుపద్ధతిని సం 1 కి 1 నెల చొప్పున ఏర్పరచి తీసుకొని, మాతృక గ్రామముల జీతమును 1 కి 1 చొప్పున 25 లకు పెంచుట 85 లకు పెంచుట గ్రామముల వృద్ధిచేయుటలకు లక్ష్యముగా ఉండవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

8. జీతము సెలవులు 45 దినములకు ఉండవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

9. ఏరే జీతము కచ్చితముగా ఉండవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. ఒక కాలాకాలంలో సభ సంబంధించి ఉండవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

10. ప్రభుత్వములతోనే పునరుద్ధరణకు గవర్నరులకు తీసుకొని ఉండవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

11. కాలాకాలంలో జీతము భాగములలోను బోధనాపద్ధతులలోను పోటీపరీక్షల సేర్పరచి అందులకు తరగతియందు గృహాధ్యాయులకు ముఖ్యముగా ముఖ్యముగా నిర్మించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

12. ఒక్కొక్క రేంజీలో ఉన్న ఉపాధ్యాయుల కందరి కిని గ్రేడ్ లిస్టుకు తయారుచేయుట యుపాధ్యాయుల డేర గతికి బోధించుచున్న ఏ పాఠశాలలో ఉపసభ్యులకు గ్రేడ్ లిస్టులో జీతము తీసుకొనుటకు ఇచ్చి యింకొక మొత్తము ఎలిమెంటరీగా మార్చుటకు లక్ష్యముగా ఉండవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

13. హిందూత్వ పాఠశాలలలో హిందూత్వ సంబంధ మైనట్టి 1. కంకర చార్య 2. రామానుజాచార్య 3. మధ్య చార్య 4. అత్తయ్యదేవరచార్య 5. విశ్వకాండ మొదలయిన

విద్యార్థులను, మహమ్మదీయ పాఠశాలలలో మహమ్మదీయ విద్యార్థులను సంబంధించినట్టి గ్రంథములను 5, 6, 7, 8 తరగతులకు రెండవ పతనము గ్రంథముగా జరిపించుటకు ఆమోదము చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

14. కాలాకాలంలో పాఠశాలలలో పాఠశాలలకు ముఖ్యముగా ఉపాధ్యాయులకు కలిగించుచు దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

15. మాతృక ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలలో గృహములకు ఉపాధ్యాయులకు కలిగించుచు దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

16. కేవలమేక గ్రామములకు ఉపాధ్యాయులకు కలిగించుచు దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

17. జీతము గ్రామములకు ఉపాధ్యాయులకు కలిగించుచు దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

18. బోర్డుముగ ఉపాధ్యాయులకు సర్వీసులలో యెక్కువ ఉపాధ్యాయుల జీతమును గ్రామముల నిచ్చుచున్నది. ఇది చాల తక్కువగా ఉన్నది 1 సంవత్సరము జీతమును గ్రామముల నిచ్చుచున్నది.

19. కాలాకాలంలో అభివృద్ధి జీతములకు మరల యెక్కువ ఉపాధ్యాయులకు కలిగించుచు దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

20. యుద్ధములకు కాలిక్యులు ఏక కాలములకు మొదలగునవి ధర చాల పెరిగినది కాబట్టి కంటింజెన్సీ యొకటి కంటి జీతము 1 కి 1 చొప్పున 25 లకు పెంచుట 85 లకు పెంచుట గ్రామముల వృద్ధిచేయుటలకు లక్ష్యముగా ఉండవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

21. క్యాబినెట్ సెలవులకు మరల హిందూత్వ సర్వీసులలో ఉపాధ్యాయులకు 7 దినములకు రెండవ అర్థ సంవత్సరములో 8 దినములకు వాడుకొనవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

22. బోర్డుముగ ఉపాధ్యాయులకు గ్రామములకు ఉపాధ్యాయులకు కలిగించుచు దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

23. బోర్డుముగ ఉపాధ్యాయులకు మాతృక ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులకు కలిగించుచు దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

24. ప్రతి బోర్డు పాఠశాలలకు ఒక్కొక్క పూర్తిగా నిర్మించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

25. బడిపిల్లల జీతములు 12 నెలలకును ఉపాధ్యాయుల జీతములకును సెలవులకును మరల హిందూత్వ సర్వీసులలో ఉపాధ్యాయులకు కలిగించుచు దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

26. భీమవరము రేంజీలో ఉపాధ్యాయులకు లండన్లో కాలిక్యులతో మరల హిందూత్వ సర్వీసులలో ఉపాధ్యాయులకు కలిగించుచు దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది.

27. ఈ భీమవరము రేంజీ యుపాధ్యాయ సంఘము స్థాపనముగా సేపుట.

అతడు, కృష్ణా. సంఘము సుబ్బరాయుడు

16-12-19 ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

తెలుగుదేశం పేరిట:— గ్రామములలో బియ్యం యింకా గ్రామములకుంట్ల కొంచెం తక్కువగా ఉన్నది సంగీతము ఉండగా యిప్పుడు సరికొత్త పద్ధతిలో గ్రామములకు తిరగ ఒక శాసనము అయినను దొరకవలసిందిగా విజ్ఞప్తి యివ్వబడునది. కాబట్టి యుద్ధము నిలిచి తేజమునకు కాంతి యొసగినందుల కానందమును వెలుపుట.

కేటపాలెం:— ఈ గ్రామములకు 12-12-19 వ తేదీ ముద్రాకు ఉత్తరము జరిపించెను.

అనునది

(కథావ్రుల సభలోని చర్చ).

అందఱు, దీక్షించు 16:—భారత రాజ్యాంగ సూక్ష్మ
విజ్ఞాన చట్టమును తిరిగించుటకు సుధ
నా నొక కమిటీగా నేర్పదవలయునని ఉత్పాదించితిమి.
జంప్టిల్ ప్రభుత్వము చాలముగా నివ్వించి.
ఆరే డిల్లు చేప్ప వారంభించెను. “ఈ చట్టము ప్రకారము తం
జాబునంతరి ముద్దప్రియులగు నాకులకే మి
యు ప్రాతినిధ్యం దేయ. వినివలన కేవలము
రాజకీయ బోధనామయములగువారికి వారు దాసులగుచున్నా
రు. వారిని వీరిని కలనమును సంధించి మరల ఆకాంతి
గలుగుటకు విలయమున్నది. బ్రిటిషు నిరంకుశాధికారవర్తనను
దీక్షించుట భారత విరంకుశాధికారవర్తన నేర్పాటుచేయు
చున్నా బోధనాయల కమిటీస్వపరిపాలనాకేంద్రీయములకు
ఆధికారమును సూక్ష్మము చెదగొట్టును. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములం
గు స్వరాజ్యపథతిరి పెట్టుటకులన గర్హించి జయము గాదికి రా
ష్ట్రమునై గలముధికారము తగ్గినోవును. ద్వంద్వ ప్ర
భుత్వపథతిరి నందిలు నాడేమియచున్నారు. ఆంగ్లో సా
క్షాంబ కలప్రభు భయపడుటవలన హిందూ శకములొని
బ్రిటిషువారి ప్రతివ్యతిరేకకే భంగము గలిగింది. చట్టమును
పూర్ణమెంటుచారు దానిని నాలోపించి దానికి మనస్ఫూర్తిగ
సమ్మతించలేదు. భారతములైన దానికి పూర్తిగ నొడవిద
రున్నారు. ఈ చట్టము హిందూ శక భావినితి నంతటిని
చాలవలన చెదగొట్టింది.”

వల్లింగుడు ప్రభువు గొట్టు చేప్పిరి. " ఈ ప్రకారము
సాధ్యమైనది త్వరలో ప్రజలపైట రుసుము, 1917-వ సం
వత్సరపు ఆగస్టు 20-కి లేదీ ప్రజల సమూహాన్ని
కోల్పోవ్వద్దనుచు సాధ్యమైనది శివు సేవార్లు లేదు.
రాష్ట్రములందలి సక్రమస్వరూపాలసాధనపై ద్వంద్వప్రభుత్వ
వద్దకి ఈ ప్రజలకు. కొంతమంది దుష్టములు ప్రజాశా
సన చిదగట్టునందిన ద్వంద్వ వద్దకి చెడిపోవును.
కాని భారతములందఱు నన్ని తరగతుల వారు
దాని విషయమొందింపజమునని ప్రయత్నించిరి ఆపద్ధతి
కాదుగ సాధ్యమగును. ప్రజాశాస్త్రి ప్రభుత్వము ప్రజాశా
స్త్రికిగూడ ఇంకా శాఖలవారును బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారివలె
కలసి యాలోచించుకొని ప్రజలకు నుండగలదు. అలాచన
యొకటి వ్యయమందవలయును. తర్వాతములందు మూత్రము
లించువలయునుగా నుండవచ్చును. చట్టమొంత
మూల్యమైనదిగా నుండు కనుక మిటి వారి
ప్రభుత్వములందఱు మూల్యమైనదిగా నుండును. ప్రజాశాసనము
నదియు సో భాగముగ భావించుమనవి నాయుద్దేశ్యము.

“ఇంద్రుని వాక పునోధనునంటిది. అందఱు గలసి
బ్రాహ్మక పరిజేసి నె యది సఫలము కాగలదు. సంస్కరణము
య నుదిరి వికారముగ లేదని చెప్పుచున్న భారతీయ అతి
శాఢుడు ప్రపంచమంతయు నీటిల్లు విజయమునకు కేమరు
నూ చు చున్న దను సంగతి నిమిత్తము
నూడదని అతడు హెచ్చరించుచున్నాడు.
హిందూజేతములో హావ్యాజ్యరాజకీయభద్రుని ప్రజేతవృత్తులు
కీ యారంభము; పునోధాప్రజుక్తుయదల భావింపబడును.
నీర నెదిరించుచున్న వారు హిందూజేతమునకేగాక యట్టిభ్రష్ట
శ్వవర్ణులకాకించు అన్ని జేతములవారిని నూడ మహాపాప
ముల లభివారగుచును.”

విద్యార్థులు ప్రభుత్వ ఉత్తమం నే ఉంచబడవలెను
 విద్యార్థులను చదివే ప్రభుత్వ గారు పలికి. ఈ చట్టము
 ప్రభుత్వ హిందూదేశీయమగు విద్యార్థులకు ప్రజామితమని
 చాటు కలందుచున్నాము.

శుభ రేఖలు.

సమస్తములు కలిపి. రిజి. కాలానికంటె. దా.పు
ము. " (కనుపు గాన సభాధిపత్యమును రహించి.

మొదటి పదమూడవ శతాబ్దపు కవిసాలకు బహుశ
వికసితపాలననందు ప్రజామేజులయిన నమయ మొక్కోనల్లు
ప్రభువుగా రాజ్యపరిపాలననుకావించి నిర్దోషము క్రతువు
గాను కవిత్వము బలపరచి.

ఈ సమరణ సంగీకరించుటకున చుట్టూను కంఠటికి
 మూలకారణమగు ఆసల మూత్రము నంగీకరింప వలెందుట
 తమస్థిమనని నించు ప్రభువు గారు చెప్పిరి.

ద్వంద్వశ్రీభక్తపద్ధతి చాల చిహ్నము నున్నది
అది పలు ప్రభువులకు చెప్పిరి.

మిల్లియన్ ప్రభువు కారు సమగ్రణ శిశిరింధిరి. 44 గురు
సమగ్రణకు ప్రతిహాసముగల అంధుని గురు అనుమోదముగల
వోట నిచ్చిరి.

పాఠశాల విద్యార్థుల కాల ప్రజాసంస్థలు కేంద్రీకృతము
 దనుచు నీ దేశము ప్రభుత్వ గాఢ సహజ సుఖపరిచితి.
 లామిష్ట్య ప్రభుత్వ గారు సహజము బలపరచి దాని నింక
 కొంత కాలమువరకును విశుద్ధపరచుచున్నాము.

కాశీమహారక అనుకూర్పి చట్ట ఈ గో నేమియు లేదనియు,
అ సంగతి నిబంధనలందు చర్చింపబడును గావున వార్త మొట్టు
వా రా నిబంధనలను తర్కించునపు డా సంగతి చక్కవచ్చు
: నను నీంహా వస్తువు గారు చెప్పిరి.

మజాయ తతాఖలు

రాష్ట్రీ) ఈ పరిక్రమలను కొన్నిటిని ప్రజాశక్తి
నే నడుపుతామని సంకల్పి తరువాత బీజపూరి నిబంధనలలో
చట్టపరుడనియు, ఆవినిబంధనలు తప్పకుండా పాటించుట
చట్టపరుడనియు, ఆవినిబంధనల నేమియు భంగపడ నకు
నరయు లేదనియు, ఇప్పుడు దానిని నడుపుచున్న పరిపాలన గాని
సంకెన వ్యూహాపేక్షనట్లు సరిచెట్లు భావించుట కదలం
దుననియు నివాళిప్రభువు గారు చెప్పిరి. ఏమేళాఖటా ప్రజాశక్తి
గారింతులను ఆపరిగతిని బాగుగ నిర్ణయింపవలయు
ననియు లేనిన్న లేనిపోని నడుమాయుట గల నుననియు మిడి
ట్లకు ప్రభువు గారు చెప్పగా సరళిని చర్చించుకొనియుగ నే
నిబంధనలకు తేరునవును హిందూశక్తిప్రభుత్వము గల తన
యోగ్యాలుల నొసరించెద రని నివాళిప్రభువు గారు చెప్పిరి.

ఆ పుత్రి ప్రభువుగారు ప్రసక్తివెట్టివ రెండు కవరళి
లతో నొకటి యువసంహారించుకొనగాడె. ఒకటి తిరస్క-
రింపబడెను.

ప త్యేక సంఘ పాతనిధ్యము.

మొక్కమైవ సంఘములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొదలయ్యెను. వనము అండ్రియన్ల ప్రభుత్వము లొక సమరణ మొనఁపాడిరి. ఇందులకు మిట్టనా రండలకు ప్రతినిధి నిధులై నిది మిడిలకు ప్రభుత్వమును చెప్పిరి.

సింహ ప్రభువుగా కిట్లు చెప్పిరి:— బిల్లుగా నన్న వాని
 కంటె ప్రత్యేక సంప్రదానిని పట్టుకొన క్రిక నేమి ఎక్కువ
 యేర్పాటులకు చేరువలయునో చెప్పవలయు. ఏకంఘములకు
 ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండవలయునో వివరించుచు బిల్లుగా
 తెలుపుట సాధ్యముకాదు. వాయుంబుకమిటీయందు తెలుగు
 బడిన రెండు సంఘములు తప్ప మరియే సంఘములు ప్రత్యేక
 ప్రాతినిధ్యమును కోరి యుండలేదు. మరి మేడైన నుడువనల
 వాటికి తనని నియోజక గణములు నేర్పరచుటకు గతర్న మెంటు
 వారికి తలయునంటి ఆన రాక తప్పదు.

జాతంబు కమిటివారు చేసిన నూతనలపై కిగిన నిబంధనలతోనుట కవి చాల అనువుగా నున్నట్లు గవ్వమెంటువారు భావించెదవని సింహాక్రమపుగారు చెప్పగలిగిన చాల యద ఆధివాదములు తిరుగలవని సామంతుక్రమపుగారు చెప్పిరి.

శిశ్యుడునుగ నిదియె గవర్న మెటువారి యుద్దేశ్యమని
యొక మిటినివల నలిమించి వారు నూచించినదానికి
ప్రతికారముగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కొన్ని విబంధనలను
చేయవలయునని చెప్పటం తమకుఁధర్మము కాదని యొకటమి
యొక శిక్షనుగూర్చి యేమియు నిర్ణయింపలేదని యొకరింకొకఁడు
ప్రగాఢం చెప్పిరి.

లామి-గ్లను ప్రభువు గారికి ప్రత్యక్షమిచ్చును నీంజా
ప్రభువు గారిట్లు చెప్పిరి. “ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును
గాని మరియు ప్రాతినిధ్యమును గాని కోరునా రెవరైన నున్నా
రని హిందూ శక్తి ప్రభుత్వమునాకు లిలంచెదరని అట్లు ప్రత్యేక
ప్రాతినిధ్య మొనగనుటలో వారి కీర్తిల్లు గారి నాయకులు కమిటీ
గాని ఏమియు నాటంకము పెట్టకాలదు.”

బ్రాహ్మశ్రేణులకు కొన్ని కృత్యములకు ప్రత్యేకముగ
సంచలములను నమించు బాధ్యులను కనుటకై రచించిన దాని
కనుకూలముగ నే హిందూజాతి ప్రభుత్వమునకు శ్రుతి, చె
దముగా కనుచు గ్రూప్రభువుగారు చెప్పిరి. బాధ్యులకు మిటి
వారి నలవప్రకారము హిందూజాతి ప్రభుత్వమునకు నడచు
కొని ధీరకలములను నూచన లేవియు లేనటులు గ్రూప్రభువుగారి

మాటలు అర్థమిచ్చుచున్నవి లామింట్లకు ప్రభువుగారు
వాదింజిరి.

బాపండు కమిటీచారి నూచవలను తిన్నబింధువలకు
మూలమూత్రములగు పథుత్తము వారు భూవిం చెదరనియూ, పిం
దూతేత్రకథుత్తము వారు నిబంధనల మొసరించువపుడు కమిటీ
చారి నూచవల జంగీకరింపురకుట కేమి నూ నంజేమాను
లేదని యు సింహాత్రువు గారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారు తప్పుపంద బ్రాహ్మణములకు
కొన్ని వడపుల నుంచుట కీతద్ధతి ర్పించు చున్నదని అం
పిల్ ప్రభువుగారు చెప్పిరి.

సమరణ ఓడిపోయెను.

హిందూ దేశపు రాజుతో ఈ సంస్కరణములు

అంధనా, చికింబు 16 — క్రతువుల సభలో హిందూ-
జో రాజకీయసంస్కరణలూల బిల్లు వ్యతిరేకపరణలతో రెండవ
సారి రంగీకరింపబడెను.

పంజాబు | కార్వములు

అంధుడు, దేశంబు 16:— అమృతసరముండు జరిగిన హృద్రాగ్రముల సంకల్పి చేసిన అంధు తెలివినప్పటినుండియు ఈ సంగతులను తెలుపుటలో ప్రభుత్వమువారింత అలస్యమేల చేయుటయేనని అందఱును అంధులను గూర్చి ప్రజాకృతిక ప్రాయశ్చయమైనది. అల్లరివారుల యుద్ధేశములు వివరించుచు ప్రభుత్వమువారిపై తిరస్కరములు కలిగియుండేవలెదనని ఆ కృతిక ప్రాయశ్చయమైనది. అట్లల్లరివారుల నాయకులు కొంతమంది రహస్యముగ బోధింపకలగుటో స్నేహము చేసి యుండురని తెలుపుచు, అమృతసరముందలి సంగతులను వివరించు తెలివినవీక్షణ 18 వ లేదీ ప్రాధికారములు కుసుమలకు కాల్గెను బలవంతపు వాత్సలని చేరదీయ కాదని అది వ్రాయుచున్నది. జనరలు దక్షిణగారు చెప్పిన వాక్యములనుబట్టియు అని పని యేమియు బాగులేదని తెలియగలను. ప్రజాభివృద్ధి మంత్రియన్న సగూడు కుసుమలకు కాల్గెనుండుట అతివివరితముగ నున్నది. జనరలు దక్షిణగారు రివల్యూషనరీలు, బేయర్లము పనిని బాగుగ గుర్తించక చాల వివరీకముగ ప్రవర్తించి అల్లరివారుల మునుదొందుచున్నది. దక్షిణగారివ్యవస్థాపకములు తప్పి నెండు గవర్నరు గారంపిరి తిరిగివచ్చి సంగతి అందర్నియు బాగుగ తెలియక పంపబడియున్నది. మాంట్రిగ్యుచెయ్యవర్త ప్రభువువారి లీకంబిసేల చెప్పదని ప్రశ్నించుచు బహుశా ఈ సంగతి మాంట్రిగ్యువారికి తెలియకపోయి యుండవచ్చునని అది సంశయించుచున్నది. కాల్గెనుసభ అమృతసరములో జరుగుటకు ఇండియాగవర్న మెంబరుల రంగీకరించుట చాల దురదృష్టకరమని యిది చెప్పుచున్నది కాల్గెను దురుద్దేశముతో ప్రవర్తించినది చెప్పుట అవ్యవహారిక. ఏలినన ఈ అల్లరిలు జరుగక ప్రాప్యమే యొక సంకల్పముకొందట అమృతసరములో సహజోపగుతులు కాల్గెను సర్వయందు కొనెను.

సెనేటులో సంతకము

వాషింగ్టను, డిశంబరు 18:—సంధిమరతుల సంగీతరించు
కట్టు రాజీ చేసికొనుట కేమిట సూచనల సంపద రిటల్లికను
పాట్రివారు వాటిని వాగ్రత్తగా వాల్చించెదలని నేకీలుల్లా
లాడ్డిగాను చెప్పిరి. ఈవిషయమున సమాధానము ముద్రనం
దున అమెరికా ఎగుమతి వ్యాపారమునకు చాల నష్టము గలుగు
చున్నది గావున వెంటనే ముగిసరింపలసివదని అందఱున్న
వారు హెచ్చరించిరి. డిమోక్రాటు రిటల్లికను ప్రతినిధుల
నేర్పరి రాజీనామా నేర్పాటు చేయగోరుట ముంచిదనియు
వా రెట్టియేర్పాటు నొనరించినచో నందుల సంగీతరింత సిద్ధ
ముగ నున్నా దనియు నరేమ చెప్పెను. లాడ్డిగా రా నూచనను
నిరాకరించి యిట్లు చెప్పిరి. “వెనెడెంటు విల్పముగాను చేయ
వలయునది యొక్కటియై యున్నది. సంధిమరతుల నిన్నిటిని
నుపసంహరించుకొని ఈనూచనలతో నరేమ మరల వాని నుప
పాదింప వలయును.” పిమ్మట వర్సచాల నుడ్రేక మొగనుండెను.
నవంబరు 1వ తేదీని లాడ్డిగాయను తాను నుపపాదించిన తీర్మా
నములను నావ్వుగాను మరల ప్రవేశ పెట్టి అమెరికా సంయుక్త
రాష్ట్రములకును బర్మినికీని సంధి యున్నదని చెప్పిరి తీర్మాన
ములు సోమవారమునా దాగోలింపబడును.

జర్మనుల | పత్మ తరము.

అంశము, డిశంబరు 14:—మిత్రముడతివారి శేఖరు
 పర్వము అంకితపుత్రుత్వము మొన్నటికిగానె పూర్వమున
 కంపముడెని నిన్ను బ్రోవనుండి తిరిగివచ్చెను.

ఆంధ్ర రాయబారులు.

దివాకరులవారు మొదలై రామచంద్రరావుగారు, పి. తెంచయ్యగారు, బాబ్లూర్ డి. యస్. రామచంద్రరావుగారు బెజవాడకు వెళ్లి యుండిరి. కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శులగు కాశ్యపరావుగారు పీఠిక వింధోసంగిరి పుర ప్రభులుల సేతు వింగునకు వచ్చియుండిరి. జగన్నాథరావుగారిచే ప్రాయశ్చిత్త బడిన స్వాగతకర్తవ్యము చదువబడినది. పిమ్మట బెజవాడ పురమందిరమున గౌ. కొండా వెంకటస్వామిగారి అధ్యక్షత క్రింద ఒక గొప్పసభ జరిగెను. లోకమాన్య తెలంగాణి స్వాగతమిచ్చు తీర్మానము కామరూపి బాబులవారిచేతగాని ఉపపాదించిరి. కాశ్యపరావుగారు బలవంతమున సభవారు ఈతీర్మానమును పార్లమెంటుకు పంపి ఆమోదించిరి. తెంచయ్య లోకమాన్యని కార్యదీక్షను ప్రకటించుచు మాట్లాడిరి. ఇంగ్లాండునుండి కార్మికులు సహాయము చేర్చుదరగలము, కృషిరాజ్యముపొంద నట్లులే భారతీయులుండగలయునని కూడచెప్పిరి. రామచంద్రరావు ప్రభులుగారు కమిషనియూ పోలీసులను చెప్పిరి డి. యస్. రామచంద్రరావుగారు ఇంగ్లాండువారికి ఇండియా విషయములపై గల అజ్ఞానము గురించియు రాజకీయ లాభాపకములగురించియు మాట్లాడిరి. ఎట్టి సంస్కరణము లొనగబడినను ప్రభుత్వములందు లేర్పడకలయునని చెప్పిరి. తెంచయ్యగారు ఆచార్య సరం కాంగ్రెసు మహాసభకు వెళ్లి వారు— తిరిగివచ్చె.

కాంగ్రెసు మహాసభ

సభాకార్యములు చాల యధురగా జరుగుచున్నవి. సభాకాల పని రాత్రింబగళ్లు జరుగుచున్నది. కాలలో విద్యుద్దీక్షము లుపర్చబడినది. నీటి యేర్పాటు జరుగుచున్నది. కాలకు ప్రక్క ఆంగ్లముల మధ్య జరిగినది. బొంబాయి, చెన్నై పురి నంగ రాష్ట్రములనుండి వచ్చు ప్రతినిధులకు మంజురియిద్దోలో బసలియ్యబడును. శ్రీలంక ప్రత్యేకగృహ మేర్పరుపబడినది. ఈ యింట్ల నన్నిటిని సంఘమువారు భద్రపరచిరి. కంబాలు గుండుకరాష్ట్రముల ప్రతినిధులకు సభాకాల సమీక్షమున దేరాలు వేయబడినది. చక్కనిమార్గము లేర్పరుపబడినది. పిమ్మట నాడుకుల పేర్లు తెల్పబడినది. పాశ్చాత్యభద్రులకు గోరవాగు 23 వ తేదీలో పూజా తెలుపబడినది. ప్రతినిధులసంఖ్యను, శ్రీలంకసంఖ్యను, పాశ్చాత్యభద్రులని గోరవాగు సంఖ్యను కాంగ్రెసు సంఘముల ప్రతినిధులు తెలుపబడినది సభాసమయమువారు కోరిరి. చరిత్రగిన ఉన్న బట్టలకు పత్రపులకు ప్రతినిధులందరకు తెచ్చుకొనవలెను. కీరకాలమైనను చలి మితియొని యుండలేదు. లోకమాన్యతెలంగాణి, జహంగీర్, పండిత మదనమోహనమాలవ్య, కస్తూరంగశ్యాంకారు, జిగ్నా, హనుమయ్య, ఫణిమోహన్, బాబ్లూర్, సి. డి. రామస్వామిశ్యాంకారు, కర్ దిన్నాపెట్టి, వారి శృంగ విష్ణువాణ్, జయకు మెహతా, జటింద్రకాథ చందీ, కచ్చిదానందసింహ, నయకాలివాదీ, రంగా ఆరీగార్లు యున్నగు ప్రభులు సభకువచ్చెదరని తెలియచున్నది.

బళ్లారిసరనవినిసోదినిసభవారు

1919 డిసెంబరు 23వ మంగళవారం 5-30 గంటకు

సారంగధర నాటకమును 24-12-19 బుధవారము సాయంత్రమున

పాంచాలి స్వయంవర నాటకమును

అర్రీవియనుపిథి లోనుండు గోకేల్ హాలునందు ప్రదర్శింతురు.

అలలుయందు

అభిలాష లేనిమానవు లున్నారా?

లేక! నుమా! సంపదము ముఖము లాభము నిచ్చు మరయేవచ్చు లేదు. ఫలవృక్షములు, పూలనములు విత్తము తీగలు బహుచక్రగ మాజన్మమోహిని యనోరంజని లోకుల యింద దొరుకును. ఇదియే కాలము.

బాలితాత ప్రాయంచు: పి. వి. మూధవరావు అన్ డ్ బ్రదర్స్ (1952) పాణ్యము, కన్నులు జిల్లా.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద మహాసభ.

విజయనగరమునందు మహారాజాశాసనకర్త వేయ బడిన కుండిలియందు యీమహాసభ సమావేశమయ్యెను—నుమారు 200 ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. మహారాజాశాసనకర్త ఆర్కింగు ప్రెస్మపాణ్య, ఆహార్య సంఘాధ్యక్షు లగు వై. నరసింహం గారు తమస్వాగతకర్తవ్యము చదివిరి.

ఉత్సాహనిసంగమాము

ఈ కేరణమునందు కరాసన 200వదకపు మైల్ల ప్రత్యేకము నకు ఒక్కటే ఆనునప్రియమైనది. ఇంగ్లాండునుండి 43 కేల వైద్యులు—ఈ కేరణమునందు వైద్యసహాయము తమకు—పాశ్చాత్యపు వైద్యమువల్ల అధికమగు లాభము కలగ నేరదు. ఆయుర్వేద వైద్యమువల్ల పురాణ వ్యాధులన్నియు తరుగును. ఇ. వేదముమిక్కిలి ప్రాచీన మైనది.

పిమ్మట పీఠ ఆయుర్వేదము క్షీణించిన విధమున నవ రించిరి. అంశ్యముల పీఠ చరకసంగీతమునందలి కొన్ని శ్లోకములను చదివి ప్రేక్షకులను ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి పాటుకడు డని ప్రోత్సహించిరి.

విద్యరహము

ఈ ఆయుర్వేద విద్యరహమును కుండిత డి. గోపాలాచార్యగారు తెలిపిరి. పండితులవారి కృషిని పొగడుచు వద్యములు చదువబడినది. క సభాసంగీతగారు ఆయుర్వేద చరిత్ర, అను విషయముపై ఒక వ్యాసము చదివిరి— పిమ్మట గోపాలాచార్యగారు ప్రదర్శనమును తెచ్చుచు ఇట్లుప్రవీణించిరి—“ఆయుర్వేదము అభివృద్ధి చెందుచున్నదని మిక్కిలి శంకపించుచున్నాను—పరిశ్రమ తీయకొందరు పాశ్చాత్యవైద్య విద్య నభ్యసించిన వారకూడ ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి పాటుకడుచున్నారని ఆయుర్వేదమునందు కేవల లోకనివారణోపాయములేకాక జీవితకాలమును అధికము చేయు యోగములుకూడ ఉన్నవి. (ప్రాచీనములు యీవేదకవయములు అనేక సుశోభములను గావించినారు. ఇంకను మనకు సుశోభము చేయరలెను. వైద్యకాలము, వైద్యపాతకాలము, సుశోభమునందలియును స్థాపితములయును— జలబంధయకలిసి యీవేదాభివృద్ధికి పాటుకడుచుభాగ్యము—తిరిగివచ్చె.

బందరువార్తలు:— బందరునందలి బాలికల లోకమునకుండ పాతకాల సాంకేతిక కోర్కెమున్న మహిళాసంఘము 18 వ సాంకేతికకోర్కెమును మిసెస్ భస్మంతరి రామరావుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినది. బాలికల హరి శృంగ్రహటకమును ప్రదర్శించిరి. అభ్యర్థులు కొన్ని ప్రత్యేకములు బొమ్మలు, సహాయములు పంపివెట్టిరి. శ్రీలంక ప్రత్యేకబహుమానమును సోమంచి నీలకంఠయ్య గారిచ్చిరి. అభ్యర్థులారికి వందలముల సమర్పించబడినది. సభ జరిగెదముగా కొనసాగెను. —తిరిగివచ్చె.

ట్రీనిడాదు అల్లరులు.

లండన్, డిసెంబరు 14—ట్రీనిడాదు గవర్నరుగారికర్తవ్యమునందలి వచ్చిన కేంద్రీకార్తవ్య ఘోషాగోలా అల్లరులు జరుగుచున్నను కంగలి కంగికిరించిరి అచట కర్తవ్యములు యుద్ధనాకల సహాయమున కాలి నెలకొల్పియెన్నారు. తిరుగుబాటుదారుల నాయకుడు చంపబడినది. స్ట్రీడింగ్ నమొక్కటతోట్రీనిడాదు అల్లరి ప్రారంభమయ్యెను. న్యాయులచేపుకట్టల మొక దానిలో కొక ఆందోళనాకారము చంపబడినది. నైసిక సేవకుడి మరలిన నైసికుల అల్లరి యెక్కువకనుండెను. జీతముల నద్యాప్తుగా నిర్వివిమృట నది తగ్గిపోయెను. కాని గ్రామసీమలం దింకను అల్లరి జరుగుచున్నది.

సర్ జగదీశ చంద్ర బోసు గారి ప్రశంస.

లండన్, డిసెంబరు 16:—మృతకాత్రులను తాము కనిపెట్టిన మహావృత్తులను గూర్చి సర్ జగదీశచంద్రబోసు గారు ఇండియా ఆఫీసులో నెన్నియో యువవ్యాసముల నిచ్చుచున్నారు. ఆతడు కనిపెట్టిన సంఖ్యలు చాల ముఖ్యమైనవిని వైము నోక్సి నోక్సి చెప్పుచున్నది. ప్రాగ్దేశీయుల గూఢకర్తయను పాశ్చాత్యుల కాశ్రీయ కరిగింపయెను, బోసుగారిలో మనోహరముగ వైద్యమొందినవని ఆతడు వ్రాయుచున్నాడు. బోసుగారు కాత్రులను కెక్కువవరజ్ఞానము నొడగూర్చి రని ప్రకటించుచు ఇండియా ట్రిబునల్ కేసుల నొక్కొక్కటి కనుగొనుటకలమధీ ప్రతిభాసాక్షరతాయముల నుపయోగించుకొనగల వనటు కిది నిదర్శనమని ఆది వ్రాయుచున్నది.

రాజమహేంద్రవరము

(కృషివిశేషమునకర్తవ్యమునందలి) గవర్నరుగారి ఆగమము

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 20:—గవర్నరుగారు విల్లింగ్టను ప్రభువుగారు కేటియందయము నుమారు 8-30 గంటలకు మా పురమునకు విచ్చేసిరి వీరి రాకమునకున్న పురమసమేతము లోక స్కూలముగ పుష్కలవృక్షవంశులచే నలంకరింపబడినది. రాజమండ్రినుండి కనక ప్రెసిడెంట్ రాజమంబులుగ నొసర్చబడినది. రాజమహేంద్రవర ధూమకేటస్థానమున వారి వ్యవేశిక లూలి కొక ప్రత్యేక తాత్కాలిక నుండప్రవ నిర్మించబడినది. గవర్నరుగారు తొలు దొల్ల పురకమంజుర పుర పాలక సంఘవిజ్ఞాపన క్రితక నండు కొనిరి. పౌరముఖ్యులు మండల నాడుము రాజకీయోగ్యములు యున్నగువారి సేవ లుండిరి. పురపాలక సంఘము వారియువకుల యనోన్య న్యకలనములు విడనాడి ధారాబద్ధిలో కట్టనాభివృద్ధికి యందరు పాటుపడవలసివదిగా గవర్నరుగారు కరుంగడు వాచ్యురించిరి. విజ్ఞానప్రతీకమును కోరిన కోర్కె లన్నియు ప్రభుత్వమువారి యాజ్ఞాచరములకు గలకని నుడిచిరి. అనంతరము నిమ్మబాతులకై పాటుపడు సంఘమువారి పాతకాల సందర్శించిరి. అనంతరము కేంద్రకారాగృహమును సందర్శించిరి. అనంతరము కళాకాలము, రాజకీయాభ్యసన శాకాలము సందర్శించిరి. సాయంకాలము 5-30 గంటలకు గవర్నరుగారు మండలస్వామియూరై వైస్ డి. యస్. త్యాగరాజశ్యాంకారు గృహంగణించిన వారిసంగిన ఫలావరముల గొండు పౌరప్రభులులతో యుచ్చటించుచు 8-30 గంటలకంటే వివిధవిశేషప్రసంగములతో కాలము సంతోషముగ గడిపిరి. గృహంగణం తెంతయు రక్షణముగ రంగు కాగితముల కలక పుష్కలకర్త వీరకరమునదయముతో నలంకరింప బడినది. గవర్నరుగారు రాజకీయ వాద్యనికనాము బాధి యగీతిక పాడినది. అనంతరము మండల స్వామియూరై గవర్నరుగారికి వచ్చినవారిలో ముఖ్యులు కరావలంబులంగ జేయించిరి. తరువాత ఫలావరము లొనగబడినది. అనంతరము కొందఱు గారడె విద్య విద్యించిరి. మఱి యొకరు వేళతో వివిధములగు గారడెనుచేసి గవర్నరుగారి మెప్పుకు వదసిరి. యావత్కాలము వాద్యనికనాము వినినయంగ మోగుచుండెను. వీరకీరము సంతచిక్రిచిచిక్రిచులకు తారామస్యుల చిమ్ములు మహాముఖులు కల్పబడినది, 6-30 గంటలకు గవర్నరుగారు ఆహ్వానము పిచ్చోలు గొనిరి. వాద్యనికనాము బాధియగీత పాడినది. రేపటి యుదయమున ఫలకేర్యమును ఆనకట్టుచూచి అతరాన్నామునకు పీఠికాపురము విచ్చేయుదురట.

హిందూలూరు వార్తలు:— అనంతపురం కలెక్టరుగారు డి. రామకృష్ణగారు— తెలంగాణా ప్రత్యులగు డి. లక్ష్మణశెట్టిగారిచే దాన మొసంగబడిన గ్రంథాలము, తెన్నిముక్తలను తెరచిరి. అనేకమంది ఉద్యోగములు సభకు వచ్చియుండిరి— అభ్యర్థులు, లక్ష్మణశెట్టిగారి భర్తయిద్దరి కొనియాడిరి. ఈలక్ష్మణశెట్టిగారే సుధిస్వార్థచిహ్నమునకు 5000 రూకలము విరాళము ఇచ్చివారు— అభగనము యొక్క కేంకస్థానము టూడ్ హంటర్ గా కొనర్చిరి.

క్రితునల్లి నవకారనా నిలయప్రక భాండాగారము కారంచేడు:— 17-11-1919 తేదీన వైశేవలో ఒక గ్రంథాలమును స్థాపించబడినది. కొలదిప్రకములతో ప్రారంభించబడినది దినదినాభివృద్ధిని చెందుచున్నది.

అదనాని డిసెంబరు 17:—కాటక్ మర్చంటు నాలిని వీరప్పగారు తమ సహోదరుడగు నారాయణప్పగారి కొమారుని అందోళిక నామకరణ మహోత్సవము చేపట్టికొన జరుగుకరి కేడు తమ దూదిగిడ్డంగుల ఆనందముతో దీదములు న్నుకువచ్చిన వారికంతయు ముమారు 5000 మందికి సమృద్ధిగా అన్నమునువెట్టిరి. ఆయా మరతులవారు కూర్చుండుటగాను తగు ఏర్పాట్లు చేసియుండి రనుట ఒక విశేషము. మరి క్లాసీనియును, యాహుకు ఒకటికి మూడు కాలుకేరకంతున విచ్చుముకొని ధారావసమునకు చేయు నట్టి అన్నదానముల వల్ల భగవంతుడు దానకర్తకు సాభాగ్యసంపద లిచ్చుగా గాక యని వృద్ధులు మొదలకొని తనవారికరణ సంతోష పురుషులను వీరసములతో సాయంకర్తయకరణను భుజించుచు జలం వెల్లుచుండినది చూడ కను సంతోషముగా నుండెను.

వక్రము

మా కాశీదేశీయీగణమును ఏకమంగా కని చేయుచుండిన ఘనశక్తియందును శిరోమణి దాసు గారిని నడచి కని నుండి తొలగించితిమి. గనుక ఆ రోజు ఇరవైమంది మంత్రులను యేలాటి శ్రాద్ధ పాఠము చేయుటకును అతనికి అధికారములే నా. అతడు ఏకమంగానుండిన కాలమును నిలువ బడిపోయిన పాతపాతములను సమాలు చేయుటకును పదవి ప్రాతలెక్కలను పూర్తిచేయుటకును మాత్రము అతనికి పాతము నిచ్చియున్నాము.

మరియు మాజీవివేకమును విశేషముగా నభివృద్ధిచేసియున్నాము. ఇంకను కలువిధములైన శ్రాద్ధముల జరిగెను తెప్పించియున్నాము. మా కాతాదారులందరికిని సంపూర్ణమున ర్పిత్రి కలుగజేయగలమని వస్తువున్నాము. మా కాతాదారులందరియను మాకుతనప్రోత్సాహము పునరుద్ధరించుచున్నాము. ఈవిషయము మాకాతాదారులకును, మిత్రము ఇరుకు సుబంధించిన వారందరికిని తెలియ జేయుచున్నాము.

నమస్కరించుచు కులదాసు అండు నమస్కరించుచు 282 కులకావీధి, కర్రవాడ.

దేశసంయుక్తనాటకము.

మోచెర్ల హనుమంతరావుకవికృతము :

ఇది యాతాతాతల దేశీయ జాతీయమును యశోప్రసాదమునకు కవిత్వముగా కృత్రిమముగా తెచ్చియుండి పూర్వోక్తయుద్ధమున విడిచిపెట్టు నది విడిచిపెట్టుచు దానిని తొలగించి భారతీయ జాతీయమును కలయికచేసి చరిత్రము. ఈ యుద్ధము మన భూభూమిని కలిగించి దేశమును జాతీయ గౌరవమును—భారతీయ జాతీయమును—సేవాముహూర్తము 282 కులకావీధి, కర్రవాడ. పరిశ్రమ చేసి. ఇది బృహద్రాజకారములను—సంయుక్త పరిశ్రమ చేసి చరిత్రమును యోగ్యతనినను మూర్త—ఈశ్వరభక్తుడు దూర్వపురుషులు—దేశీయ—భారతీయమును విశేషించి. దేశీయ రాజభక్తి నిర్మలత కలిగియున్న వారి కాటవలయు ముఖ్యము ప్రదర్శనయ్యెనుగా రితిని చెబుచు. నెల 2.0.0.

కలయవాడ—ఎమ్. హెచ్. రావు అండు నమస్కరించుచు కాశీనాథ అండు ప్రాస 282 కులకావీధి.

Andhra Delegates. Welcomed Back at Bezwada.

(FROM A CORRESPONDENT)

BEZWADA, DEC. 20.—A public reception was given yesterday at Bezwada to Dewan Bahadur M. Ramachandra Rao and Mr. P. Chenchiah, Members of the Deputation to England and to Doctor D. S. Ramachandra Rao, M. A., M. D., who did glorious work in the United Kingdom in educating the British public about India's fitness for Self Government, both before and during the War, during his stay in England. Mr. Kaleswara Rao, Secretary, Congress Committee, was "At Home" in the afternoon in honour of these gentlemen. Arrangements were elaborately made for a suitable reception. The leading gentry, Hindus, Muhammadans, and Christians, including prominent raiyats from the district were present. Delicious music was given by Paruwalli Ramakrishna Rao, the well-known musician. Refreshments also were served on a lavish scale. The gathering terminated with a singing of the national song, "Vande Mataram," rendered by the distinguished guests to the Motherland, composed by Mr. Jagannadha Rao, teacher. A grand procession was formed with the band playing from Mr. Kaleswara Rao's house, and went through the principal streets arriving 5.30 P.M., at the Town Hall, where the crowds were waiting. A monstrous open-air meeting in the Town Hall compound was held. On the motion of Mr. D. V. Hanumantha Rao, Municipal Chairman, the Hon. Mr. Konda Venkatappayya took the chair amidst deafening cheers. The Boy Scouts sang the Vande Mataram song.

WELCOME TO LOK, TILAK.

Mr. Kapuru Venkateswalarao, Secretary District Raiyats Association, proposed a welcome to Lokamanya Tilak to the presidency, expressing gratitude for his great work in England, assuring co-operation and praying for his long life and health. The proposition was seconded by Mr. Kaleswara Rao and supported by Kakumani Lakshmayya Choudari, a leading raiyat; it was carried unanimously amidst prolonged cheers and cries of "Lokamanya Tilak Maharaajai Jai."

MR. CHENCHIAH.

After the President's opening speech Mr. Chenchiah, the Congress Delegate, delivered a most eloquent speech, and referring to the great work of Mr. Tilak appealed to all to carry on united work under the banner of the Congress, explained how the Labour Party was interested in our getting freedom to drive away their capitalists from investing largely here, and also how the future world's history may force England to grant us Home Rule, complete and earlier than was anticipated. He emphasised the necessity for constructive work in India to make the Nation prepared not only to get but also to maintain complete Home Rule, to also establish our embassies in England, France, America, to influence the British Parliament to grant Home Rule.

MR. RAMACHANDRA RAO.

Mr. Mocherla Ramachandra Rao in a statesmanlike speech asked his countrymen to work united, take the full advantage of the coming opportunities, sketch out definite programmes in education, co-operation, industries, sanitation, etc., and be prepared for further rights. He said the time for speeches has gone and the time for setting the house in order is come. He expressed that he was Liberal in the English political sense.

DR. RAMACHANDRA RAO.

Doctor D. S. Ramachandra Rao's speech was the speech of the evening for finish, style and eloquence. He described the colossal ignorance prevailing in England about India, the difficulties in carrying on work there, the good work he carried on in educating the English public about India's greatness, her civilisation, capacity for Self Government and the necessity of constant agitation in England.

THE PRESIDENT.

The President in his closing speech convinced the audience with that sincerity of his, how any reforms are futile without safeguarding the elementary rights of citizenship, without guaranteeing the prevention of the reiteration of the Punjab atrocities.

With votes of thanks to the Chairman and guests the pleasant function terminated at about 9 P.M. Mr. Chenchiah left the place for Madras on his way to the Amritsar Congress. (By wire).

The Bombay University have formed a bureau to help and advise the graduates of the Bombay University in obtaining Government, educational, commercial and other appointments. Among the members of the bureau are Sir Narayan Chandavarkar, Dr. Mackiachar, Mr. K. Nataraajan and others.

The following delays in transit of cablegrams are notified:—Bombay to London—full rate, 7 days; London to Bombay—full rate, 3 days; Increased delays have been caused by cable interruptions of the Atlantic Coast of the Siberian Peninsula, and the public are requested not to send Christmas and New Year's greetings; India to Australia—full rate, 17 hours, deferred 20 hours; Australia to India—full rate, 7½ hours, deferred 7½ hours.

The Rangoon Development Trust Bill also published sets up a body of fourteen trustees with extensive powers to manage and develop Government estate in Rangoon and carry out other improvements. The Select Committee's report shows that various proposals objected to had been amended. Stress is laid on the necessity of the Chairman being a whole time official in view of the complexity of work to be performed, the Government insisting on his being given power to undertake other duties.

All-India Music Conference.

BENARES, December 20.

The above Conference was opened here on the 19th instant by the Maharaja of Benares. Raja Mahichand, Chairman of the Reception Committee, welcomed the visitors who have come from different parts. The proceedings commenced with a Sanskrit sloka followed by a Hindi song. Several Indian states have sent representatives. Mr. Pyee Rahuman spoke in favour of the Indian academy of music which was outlined at the first conference. An association has been incorporated in aid of it at Delhi. Mr. Fredella of Baroda read a paper on Musical Notation and Mr. Vishnu Digambar explained the practical work done by Gaudharva Mahavidyalaya after which an interesting musical programme was gone through. The Conference will close on Monday next.

Frontier Situation.

SIMLA, December 19.

A Press "Communique" says:—The caravan coming through the Khaibar on the 16th instant, was fired on, and on the same night some shots were fired at Landi Kotal by a few Zikra Khel Afridis.

DEFENCE OF INDIA.

New Auxiliary Force.

ALLAHABAD, December 21

The Pioneer understands that a Bill to constitute an auxiliary force of European British subjects to take the place of the Indian Defence Force will be introduced during the Delhi Session of the Imperial Legislative Council. These proposals involve military training for Europeans between the ages of 16 and 45. The periodical training which is to follow the preliminary stage (which for members of the I. D. F. has already been completed) varies from 16 to 20 days plus an annual musketry course in the case of active class for infantry and other branches and to a merely annual musketry course for the oldest class of reserves. Lieutenant Colonel Coleridge of the General Staff and Lieutenant Nisill of the Adjutant General's Branch have been touring India in order to explain the proposals to the Chambers of Commerce, Trades Associations, Planters Associations and other representative bodies and to hear the views of the members regarding them.

Uncorrected

Mrs. Besant in Bombay.

Lecture on the Reforms

BOMBAY, December 20

Mrs. Annie Besant arrived in Bombay yesterday from England where she had been at the head of the National Home Rule League Deputation and delivered a lecture this evening on the Reforms Bill at the Morarji Goculdas Hall, Mr. Raghunath D. Morarji presiding. In the course of the lecture Mrs. Besant exhaustively dealt with the various provisions of the Bill as amended by the Joint Committee and lucidly explained to the audience how the Bill, when it became an Act in the present form, could be worked with great advantage to Indians, provided that future Councils and Ministers were strong enough to bring due pressure and influence to bear upon the Government in all matters affecting the welfare of the people. She urged Indians, when they would have more power and influence in the Government, to meet difficulties whenever difficulties arose and not to ask for statutory provision in advance. That was what all along has been the case in Great Britain. She made a passing reference to the evidence tendered by the Punjab officials before the Hunter Committee and declared that it had shocked and aroused the indignation of the public in England. Continuing the lecture incidentally referred to the talk current in England that Lord Sinha might be one of the new Governors in the reformed Councils. In conclusion Mrs. Besant alluded to the services of Mr. Montagu and Lord Sinha in connection with the reforms and paid a glowing tribute to Mr. Montagu who also emphasised the risk his office in piloting the Bill through the Parliament against tremendous difficulties on many sides.

Daring Daylight Dacoity.

in Calcutta.

CALCUTTA, December 20.

A daring daylight taxicab dacoity was committed yesterday near Andul some six miles from Howrah station in which Jibanmal, a Marwari merchant of Raipur, was murdered and Rs. 25,000 stolen. On Wednesday Jibanmal, with his servant Tejmal, arrived at Howrah from Raipur and, after collecting money in Calcutta, they left in a taxicab at nine in the morning on Friday. When they had arrived at a place two miles from Andul at 10 o'clock they noticed another taxicab coming from the same direction immediately following them. They did not apprehend any trouble just then. The other taxicab occupied by six men went ahead of them and their own driver stopped his car for a while. Asked as to why he did this, the driver said that the engine had become very hot and required to be cooled down by water. The driver was engaged in the work when the other car came back to the spot and the occupants wanted to know where they were going and what they had with them. Before any reply was given, four of the dacoits caught hold of Jibanmal, and one, it is alleged, drew out a large dagger and at once split his body from the nose right up to the chest. Tejmal managed to escape and took shelter in a house close by. About ten minutes later he noticed that the other taxicab had left the spot, being driven at top speed. Tejmal then came forward and the dead body of his master lying on the ground. He received some Government currency notes amounting to Rs. 230 from his master's possession. Tejmal went to the Sankall police station and narrated the story there. According to the statement he made he evidently suspected that the Punjab taxicab driver was a party to the crime with the dacoits and that the murder was a prearranged one. Out of the six, two of them appeared to be Bengalees while the rest were up-country men. No arrest is reported up to this evening.

INDIAN TRADE RETURNS.

Calcutta, December 15.

In the trade returns for November, 1919, published by the Department of Statistics, India, the imports amounted to £11,707,000, an increase of £4,038,000 and exports (including re-exports) to £20,408,000, an increase of £8,942,000, as compared with the corresponding month of 1918. Notwithstanding the restricted exports of grain, pulses and flour there was an increase in the exports of food, drink and tobacco, amounting to £1,015,000 mainly due to larger shipments of tea. Raw materials and articles mainly manufactured showed an increase of £7,767,000 owing to larger shipments of raw cotton, raw jutes and raw hides and skins. Articles wholly or mainly manufactured increased by £1,879,000 due to larger shipment of cotton twist and yarn, jute gunny, cloth and hides and skins tanned or dressed. During the November of the pre-war year (1913) imports amounted to £10,973,000 and exports (including re-exports) to £12,974,000.

NATURAL.

OIL PAINTINGS

AND

LIFE LIKE

Bromide Enlargements

A SPECIALITY

AT

A. RATNA & CO.

117, Broadway, MADRAS.

Telephone No 620.

Post Box No. 116.

Telegraphic Address:

'RATNACO,' Madras.

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

The Punjab Disorders Enquiry Committee.

(SPECIAL SERVICE.)

Main Disturbances in the Punjab. Enquiry Finished

LAHORE, December 19.

With the examination of a small batch of witnesses from Lyallpur and Gujrat to-day the Hunter Committee has finished their enquiry into the main disturbances in the Punjab. The remaining two days will now be devoted to the examination of what are described as provincial witnesses numbering about a dozen. There was not anything exciting in Lyallpur and Gujrat evidence which the committee rightly relegated to the background.

Mr. B. W. Smith.

Mr. B. W. Smith, Superintendent of Police, Lyallpur, was the first witness to-day. Examined by Lord Hunter, Mr. Smith said he had previous experience of the district and had been in charge of Lyallpur since the 1st April. A district Congress committee was formed in the town early this year and it began to agitate over the Rowlett Act. The committee organised a public meeting on the 5th April which resulted in a hartal on the following day. This hartal was completely successful. On the 6th evening another public meeting was held, the proceedings were orderly on both occasions although some of the speeches were strongly worded. Nothing further happened till the 12th when the question of a renewed hartal was taken up by the Congress Committee. There was active propaganda and misrepresentations of the intentions of the Rowlett Act. Hartal came off on the 13th. That day crowds began to collect in bazaars and by the evening the demeanour of the people was distinctly restless and sinister. Witnesses paraded the town with the Deputy Commissioner in the evening and met with hostile reception. If inflammatory posters were found posted up in various places.

At this stage the Government Advocate handed over to Lord Hunter 17 of the original posters with their translations. The Lordship read out some of them to witnesses who testified to their correctness.

Mr. Smith.

Continuing Mr. Smith said on this hartal day mobs collected and coerced the shopkeepers who had opened their shops. Some minor damage was done. The Police and the Magistrate induced the crowd to disperse and the excitement subsided late in the night. The Deputy Commissioner sent out to the neighbouring cavalry for assistance and arrangements were made to have a more open show of police. On the 14th the hartal continued and efforts were made to cause a strike of employees in civil offices. A meeting was held at Kioah and it did not result in violence. The European residents were concentrated and prepared to place themselves in a state of defence. Hartal was continued on the 15th but towards the evening that day shops began to open. The excitement however did not abate and more objectionable notices were posted up. The situation however became worse when the news arrived of the happenings at Chubarkana and spreading of infection down the line. Military assistance arrived but it was partially diverted to save Sangla. Had Sangla been burnt serious damage would have been done in Lyallpur district and restoration of normal conditions would have been correspondingly more difficult. On the 16th the mob encouraged by the successes of other mobs at Chubarkana and as a result of the rumours to the effect that Sangla had been burnt and the telegraph wires were cut during the night, set fire to a stack of Bhusa which spread to seven other adjoining stacks and caused destruction of property to the value of fifty thousand rupees. On the 17th hartal was definitely abandoned and a movable column arrived. Continuing witness said the trouble was not confined to Lyallpur town and it affected Jaranwala also. There was no serious agitation there until the 13th April. A public meeting was held on the 14th and a hartal followed. Some features of hartal were objectionable. At Gujra on the 14th the hartal was decided upon and complete and coercive hartal was held on two following days. The crowd was unruly and anti-British since the beginning of the agitation. Alarming rumours about Rowlett Act were current in villages partly as a result of agitation in Lyallpur town itself and partly imported from other districts. The canal wire was cut at Jehangir and elsewhere and an unsuccessful attempt was made to dismantle the railway line. The whole of the town was in favour of hartal but violence was mainly committed by lower Hindu classes. The proclamation of Martial Law was desirable but not essential. It had a restraining effect and gave power to deal promptly with any further trouble which might arise. There were very few Martial Law orders such as restriction on travelling and assembling order. The only case that went up to the special tribunal at Lahore from Lyallpur district was the one connected with an attempt to remove the railway lines.

By Sir Chimanlal Setalvad.

Questioned by Sir Chimanlal Setalvad witness said that excepting the burning of the Bushel stacks, the attempt to remove railway line and cutting of telegraph lines, all other rioting were petty ones. Martial Law was proclaimed in his area on the 24th although it had been asked for on the 20th and continued till the 1st week of June.

By the Hon'ble Mr. Rice.

Questioned by the Hon'ble Mr. Rice witness said in his personal opinion Martial Law was desirable but not essential, but without Martial Law they would have needed more garrison.

By Sahibzada Sultan Ahmed.

In answer to Sahibzada Sultan Ahmed witness said that the rumours about the alleged bombing of the Golden Temple at Amritsar had far greater effect at Lyallpur than the rumours about Jallianwala Bag shooting. The hatred manifested against white men was because of the Golden Temple Story.

Pundit Autar Kishen Kaul.

Pundit Autar Kishen Kaul, of Lyallpur was the next witness. He affirmed that hartal was not entirely voluntary. After the 13th the city was in a restless state and many wild rumours were going about.

Mr. H. S. Williamson.

Mr. H. S. Williamson, Deputy Commissioner, Gujrat District, was the next witness. Questioned by Lord Hunter he said that Martial Law was declared in his area on the 20th April, intimation having arrived the previous day. After describing the causes of unrest witness said with regard to the immediate cause there was no trace of political agitation in Gujrat before the 6th April. About that time shopkeepers were led to believe from friends elsewhere that they would be boycotted unless they joined the hartal. Nothing however happened till the 14th. Early that morning two inflammatory notices were found posted in the city saying that there would be a munny next evening in which Europeans would be killed and that people should unite. Witness proceeded to observe he was in camp at the time and narrated the events that followed on that day on the basis of a report submitted to him by the Police Superintendent. There was no disturbance or general excitement of any kind up to ten o'clock on the 14th, when shops began suddenly closing. There was no actual violence and prosecution was taken by the authorities to deal with the situation. On the 15th evening witness returned from camp and went round the city. The night passed off quietly. On the 15th instant witness held a conference with the magistrate and the leading men of the city where it was decided to bring the crowd to reason and get the shops opened. Half an hour later he learnt that the mob had proceeded to the Mission High School and compelled it to close by throwing bricks and breaking some windows. Subsequently the crowd dispersed. Later on in the evening a mob moved off in the direction of the railway station. On receiving intimation the senior sub-judge and the Superintendent of Police followed the mob which on reaching the station began destroying the telegraph and telephone instruments and setting fire to records. The senior sub-judge gave order to fire and with utter casualty the crowd dispersed. By the time the troops arrived everything was quiet. On the morning of the 16th notices were issued under the Police Act prohibiting meetings particularly in connection with the Rowlett Act. Strong police force was also posted in the town and shops began opening. The witness then narrated the happenings at Jaisalpur Jattan. At this place there was hartal on the 15th and some telegraph wires were cut at two places in the night. On the 16th the shops remained closed. There was a conference of the Municipal Commissioners in the Town Hall to discuss the situation. A crowd on learning this entered the hall and assaulted the municipal commissioners. The idea of the crowd was that the municipal commissioners should also observe hartal. Main violent action at this place was the cutting of telegraph wires. He had no means of saying that there was political agitation behind the occurrences at Jaisalpur Jattan. Proceeding witness described the trouble at Malkwal Karjah and Raoul and said that the different measures adopted to quell the disturbances were adequate and successful. The rural population was not implicated and they helped willingly in patrolling the railway lines. The movement in the district was disloyal and anti-government but there was no anti-British manifestation.

In reply to Sir Chimanlal Setalvad witness admitted there was no disturbance in the district after the 20th. Sir Chimanlal next elicited from the witness that at the time he believed that he could have carried on without Martial Law. When instructions to proclaim Martial Law arrived on the 19th he wired to the Government stating that Martial Law was not necessary. Martial Law was proclaimed on the 20th and two or three days later he again wired suggesting that its continuance was not necessary.

Questioned by Pandit Jagat Narayan witness said when he first received news that Martial Law was to be proclaimed at Gujrat he was a bit surprised. His idea was that the proclamation referred to Bombay and Gujrat.

In reply to the Hon'ble Mr. Smith witness said the people in Gujrat were not apathetic to hartal which was quite a complete one. Sobre and responsible people of the town were willing to help him as soon as they realised that he meant to take action.

In answer to Mr. Herbert, Government advocate, witness said when he wired to the Punjab Government stating Martial Law was not necessary he had his own decision in mind. Having regard to all the happenings elsewhere it was a very wise precaution.

Sardar Asad Jan, Senior Judge, Gujrat, was the next witness. He said that he ordered fire on the mob at the railway station when he found them committing violence and when they did not disperse on his asking them to do so. He ascribed the absence of casualties to a building which intervened between the mob and the police.

Sardar Fazul Hussain, Deputy Superintendent of Police corroborated the previous witness.

The Committee adjourned till Saturday. General Barrow leaves Lahore on private business and will not be present during the remaining two days sitting at Lahore.

LAHORE, December 20.

At the resumed sitting of the Disorders Enquiry Committee to-day Mr. V. H. Boalath, Traffic Manager, N.W. Railway giving evidence described in a narrative form the damages done on the N.W. Railway system during the April disturbances. Questioned by Lord Hunter witness said the service was considerably disorganised. The trouble first began at Delhi on the 30th March. The first serious incident was at Amritsar where on the 10th April the mob did considerable damage to the goods shed and the station platform. The same afternoon damage was done at Bagtanwala and Chekrata, two stations a few miles away from Amritsar. At Chekrata the mob broke the scale of the goods wagons and looted place goods. From the 10th onwards cuttings of telegraph wires went on frequently. That interfered with the goods traffic which was suspended and passenger trains were late. On the 11th April nothing serious occurred. On the 12th there was considerable destruction at Kasur where the mob smashed the telegraph instruments and burnt the things. Kasur station was attacked the same night and damage was done at Patli also midway between Kasur and Amritsar. In addition to this destruction of property difficulty began to be experienced in getting the railway employers to work. They were afraid of molestations by

the mobs of those who went to work. On the 12th a large proportion of lock men failed to turn up. Armoured trains were out after the 10th. During these days a good deal of conversation went across among the signallers and they appeared to be more or less restless. On the 13th April there was considerable wire cutting at Patli, Tarn Tarn and other places. That afternoon the rail tracks were removed near Chekrata. As a result the engine of a goods train was derailed and the train was looted. About this time there was a talk of designs to burn the railway station at Shakarpur. On the 13th the Loco Carriage and Waggon and Traffic Staff struck work and there was stone throwing at the place. At Doga that night the mob attempted to loot and eventually set fire to the section after turning out the railway staff and allowing them to remove their personal property. Wire cutting continued the whole time and went on right up to the 19th April. On the 13th elsewhere damage was done to the permanent way and an armoured train was derailed by putting off the permanent way and slightly removing the rails where they are connected which was quite sufficient, for derailment did not require much skill. On the 14th April damage was done at the Gujranwala. The station was burnt and bridges set fire to with kerosine oil. At Bhavalanagar the same day there was a strike and a mob sat on the railway line and refused to allow the engine to pass through. Telegraph wires were reported to be cut at various places. On this day very little was actually done at Lahore itself. Minor damages were reported from several places such as Bahadurg, Gujark, Gough, Hafizabad and other places. At Hafizabad the mob attacked a passenger train on the 14th. The same day restrictions were placed on third class travelling and this was necessary. On the 14th night mob attacked Wazirabad and broke the signal lamps and lamp posts. On the 15th there were small disturbances at Lalamsa and some other stations which derailed train service in that section. At Ambala there was a short-lived strike of traffic staff. At Sikot after dark a third class wagon was burnt and there was trouble again at Lalamsa. At Chubarkana lines were uprooted and the Canal bridge burnt up. North of Jenuka that night a passenger train was derailed. The train was going cautiously and there was no casualties. A troop train was expected to pass the place about the same time and the damage to the lines was with a view to derail this train. On the 16th the mob proceeded towards Sangla Hill and burnt and looted Deban Singh and Moman Singh stations. A canal train near Doban Singh was burnt. About this time military guards were placed on all the trains and in addition to heavy armoured trains, armed trains were brought into use. Military guards were placed near the bridges and tunnels and an armoured train patrolled the line and distributed rations to these guards. At Malakial on the 17th a train was wrecked and on engine and passenger wagon overturned. On this date also telegraph wires were cut at a number of places and obstructions were found placed on the railway lines. On the 18th the situation somewhat eased owing to the presence of military guards at various points. On the 21st again there were attempts to cut wires. After this nothing worth reporting happened.

Questioned in regard to the damage sustained by the railway witness said so far about a lakh of rupees had been paid out for repairs and another two lakhs or so would be wanted to rebuild Gujranwala and other stations. From the 10th to the 21st as a commercial system the railway had been completely paralysed in the disturbed area.

Questioned by Mr. Justice Rankin Mr. Boalath said that the great bulk of the damage to the railway system was done by cuttings of wires. That was why he regarded the troubles as distinct from industrial disturbance. They had threats of strike before but at no time had attempts at destruction of railway property been made by railway staff. In his opinion the Assistant Station Masters and the signalling staff were more active in the trouble. There were economic grievances among the railway staff, but the assistant station masters and signallers had not more grievances than others. These two classes were educated men. He would not say they were prominent in the disturbance or incitement to violence, but they were considerably agitated.

In answer to Sir Chimanlal Setalvad witness said that the dissatisfaction among the railway staff about their salaries was not of very long standing and applications for increase had begun coming in only in February or March. This was before there was any indication of the disturbance. The salaries were last revised in January 1918. All classes of railway men were asking for more pay and when the disturbances came on in April their memorials were under consideration. Continuing witness said that the restrictions on railway travelling were imposed on the 14th April. Looking into the traffic exigencies they were necessary. Normal conditions might have been restored on the first week of May but a further exigency came on account of the Afghan war.

In answer to Pandit Jagat Narayan witness said that even before the 14th the military authorities might have locally restricted bookings. There were rumours that a particular date has been fixed for a general strike.

The Hon'ble Mr. Fazil-i-Hussain who appeared as a voluntary witness next gave evidence. Questioned by Lord Hunter witness said that he had expressed a desire to give evidence before the Committee. He was away from Lahore between the 10th and 13th and therefore had no personal knowledge of the happenings there during that period. He was again away from Lahore between the 16th and 20th. He did not wish to supplement in any way the causes of unrest mentioned in the written statement he had sent to the committee. Continuing witness said that in connection with Martial Law administration certain measures adopted were unfortunate, unnecessary, hard and made racial distinction. Indians had to apply for night passes while Europeans had not. Restrictions on travelling were also on the same lines of racial distinctions. The restrictions might have been necessary but he had seen carriages going empty. He had also a complaint to make about the posting of Martial Law notices at the houses of particular persons. The places selected were not because they were prominent but were based on personal grounds. His residence was one of the places selected and he had to engage a couple of chowkidars to watch over them. It was generally believed that the inspiration for this selection came from civil authorities. He objected to the regulations against students and the assembling order. Of these the assembling order was imposed only on Indians of all classes. One Basir Ali, an Oxford graduate was made to assemble a party of more soldiers. Martial Law was continued longer not because it was really necessary but to carry on what was begun.

(REUTER'S)

ENGLAND

Commercial Air Service Suggestion by Capt. Ross-Smith.

LONDON, December 16.
The "Times" learns from Sydney that Capt. Ross Smith suggests the establishment of a commercial air service between England and Australia with sections at London, Cairo, Calcutta, Singapore and Port Dowling. He favours the use of aeroplanes from Calcutta.

Citizen Guards. Scheme Abandoned.

LONDON, December 16.
According to the "Daily News" the scheme to enrol citizen guards has been abandoned.

AMERICA

U. S. Steel Workers. Strike Favoured.

LONDON, December 15.
WASHINGTON:—The Executives of the Steel Workers Union have pronounced in favour of the continuation of strike and maintain that victory is in sight.

Germany Peace Treaty. German Reply to Allied Note.

LONDON, December 15.
PARIS.—The German delegation this morning handed in a reply to Entente note at the Secretariat General.

Chief Points.

Essential extracts from the German reply to the Allied Note published in Berlin show that the reply is extremely conciliatory. The Note denies that the amendment to the Treaty was requested owing to the United States being absent from the Commission. Germany withdraws her objections to the final paragraph of the Protocol in view of the explanation of the Allied attitude.

Reparation Proposals.

As regards Scapa Flow, the Note contends that the Allies have misconstrued Van Trotha's letter and declares that Von Reuter's action was due to a misapprehension of the situation. The Note however declares readiness to provide reparation for the sinkings. Emphasis is laid on the extent of the Allied demands in this connection, but notes their offer of consideration. The Note says that an expert commission will be appointed for the purpose of furnishing the necessary information and submitting reparation proposals.

Hope of Speedy Signature.

In conclusion, the hope is expressed that the Protocol will be speedily signed and the Treaty applied.

HEAVY EXPLOSION AT AMMUNITION DEPOT.

LONDON, December 17.
BERLIN.—A heavy explosion has occurred at ammunition depot at Marienstet near Wilhelmshaven during unloading of shells. Much damage was done to the buildings. Reports received up to present show that forty-three have been killed and over one hundred wounded.

The Sinking at Scapa Flow.

Question of Reparation

LONDON, December 17.
PARIS.—In the Supreme Council to-day the results of a conversation with Allied and German experts regarding compensation for the sinkings at Scapa Flow were submitted. It is understood that Germany proposes a reduction of the quantity of material to be surrendered, also the surrender of units under construction instead of those mentioned in the Allied Protocol.

FIRE ON GERMAN STEAMERS.

LONDON, December 16.
Four men have been arrested at Wapping. It is believed in connection with the fires on the former German steamers. All the four resisted with determination. It transpires that three of them are foreigners who have recently been under surveillance in connection with the outbreaks. Fires began on Prince Hubertus on November 21st, and on 27th. Swakomund seized in Victoria Docks. Both were from Australia and India, and fires on both started in bunker holds.

Italy

Fiume and Adriatic Questions. Solution Reached.

NEW YORK LONDON, December 15.
A correspondent of the Associated Press in Trieste is informed that an agreement has been signed between Signor Nitti and D'Annunzio for the solution of the Fiume and Adriatic questions under which Italy will have complete sovereignty over Fiume, while all the provisions of the Pact of London will be carried out. All D'Annunzio's claims are guaranteed. His troops will return to the regular army with the retention of all honours and rank. D'Annunzio's followers claim the settlement as a triumph.

Fiume Question.

LONDON, December 16.
In the course of the conference in London, the British and French handed to Italian Minister for Foreign Affairs, Scialoja a note regarding Fiume. The reply is expected in ten days, meanwhile, the Italian Government and D'Annunzio are negotiating for solution of the question.

Egypt Attempt at Egyptian Premier's Life.

Assailant Arrested.

LONDON, December 13.
CAIRO.—An unsuccessful attempt was made this morning to assassinate the Egyptian Premier. The assailant, a student, was arrested. The Premier was driving to the Ministry when the assailant threw a bomb and fired at revolver. Three revolvers were found in his possession.

Turkey

Fate of Turkey.

LONDON, December 15.
According to the "Daily Mail," the fate of Turkey was settled at the Downing Street Conference and an announcement on the subject may be expected immediately.

Ireland

The Irish Bill. Date of Introduction.

LONDON, December 15.
Mr. Lloyd George has announced that he will outline the Irish Bill on December 22nd, but the Bill will not be introduced this session.

Irish Nationalist Newspaper Suppressed. By Troops and Police.

LONDON, December 16.
Freeman's "Journal" has been suppressed and machinery dismantled by the troops and the police.

"Daily News" Offer to 'Freeman's' Journal.

LONDON, December 17.
The "Daily News" has offered Freeman's Journal two columns daily, in order to enable it to give free expression to the opinion of constitutional nationalism during the period of its suppression. The "Freeman's" Journal has accepted the offer.

Enforced Police Service.

Its editor in an article in "Daily News" to-day declares that the offending article was directed not against Dublin Police but against what was tantamount to enforced police service, by members of the Irish Civil Service.

Suppression of 'Freeman's' Journal.

LONDON, December 16.
In the House of Commons, this evening, reasons for suppression of Freeman's Journal were explained. They were said to be due to the fact that the paper said, that people enlisting as special constables to assist the police in patrol duty should be regarded as marked men. Mr. Macpherson, amid cheers, said, that Irish members seemed to forget that police ranks were becoming thinner nightly by outrages. The question was again raised the motion for adjournment when the motion of protest was defeated by 161 votes to 52. Mr. Macpherson announced that the proprietors of 'Freeman's Journal' had issued writ against the Government.

Lawlessness in Ireland.

LONDON, December 17.
A band of armed and disguised men raided the premises of Cork railway station yesterday evening. The employees were locked up in a store room and the offices and stores were thoroughly searched, but no arms were found.

S. Africa

S. African Indian Situation.

Speech by General Smuts.

LONDON, December 16.
BLOEMFONTEIN.—In the course of a speech General Smuts, referring to the Asiatic question, declared that a fresh invasion had been stopped, but a new danger had arisen, especially in connection with trade and steps would have to be taken.

Haste Deprecated

He deprecated ill-considered action which might easily lead to worse difficulties. They should await the investigations of the Committee which would shortly be appointed in accordance with the promise of the Hon'ble Maitland to the Anti-Asiatic League.

Austria

Austria and the Peace Treaty.

Renner's Appeal.

LONDON, December 14.
PARIS.—Renner interviewed by Reuter's representative said he was gratified at his reception by the Peace Conference. His Government were determined loyally to carry out the Treaty but must be given the wherewithal to work. A long delay in putting the Treaty into execution was ruining Austria, which had ceased to think of union with Germany and placed herself entirely in the hands of the Allies. Renner, after detailing the advantages which Austria could give the Allies in exchange for help, concluded by saying that the question was not a political one but a business one.

France Favours Response.

Reuter learns authoritatively that the French Government favour the immediate favourable response to Renner's appeal.

Revictualling of Austria. Supreme Council's Decision.

LONDON, December 16.
PARIS.—The Supreme Council to-day after hearing Herr Renner decided to permit the immediate despatch

to Austria of 30,000 tons of foodstuffs lying at Trieste. It was also decided that the financial assistance of the United States was indispensable for the revictualling of Austria.

Appeal for Help.

LONDON, December 17.
A letter signed by Field Marshal Lord Haig, Lord Cavan, Mr. Armitage, Lord Robert Cecil and others appeals for support for funds in relief of distress in Vienna where the letter states lack of food and clothing is causing death or permanent enticement on an appalling scale. Hospitals may have to be closed down owing to lack of food and medical stores.

Japan

Guarding the Siberian Railway. Japanese Troops not to Withdraw.

LONDON, December 15.
Reuter learns that Japan does not intend to withdraw troops from Siberia as she believes it imperative to prevent the Siberian Railway from falling into Bolshevik hands.

[Associated Press.]

United Provinces

U. P. LEGISLATIVE COUNCIL. Reference to Reform Scheme.

ALLAHABAD, December 19.
At a meeting of the United Provinces Legislative Council presided over by the Hon'ble Mr. Ferard, Vice President, a message from Sir Harcourt Butler was read expressing appreciation of the honour conferred on Lord Meston. His Honour also referred to the reform scheme saying:—No reform can be achieved without some rise in political temperature. That rise may be greater now owing to the prolonged strain of war. Let us see things clearly and quietly. Let us approach the scheme of reforms with a desire to make the best of it.

The Punjab

Congress Preparations Pushing on at a Rapid Rate.

AMRITSAR, December 19.
Congress preparations are being pushed on at a rapid rate. Pandal erection is hurried day and night and arrangements for lighting the pandal with electricity are complete. Water connection is being laid and stalls erected alongside the pandal enclosure. Pucca house accommodation is secured to Bengal, Bombay and Madras delegates and a separate house for lady delegates. Camping ground for the Punjab and United Provinces delegates is beautifully laid out opposite the pandal ground with splendid roads named after prominent leaders and tents pitched. Delegates requiring European style accommodation are requested to intimate by the 23rd as accommodation available is extremely limited. Secretaries of the committees are requested to intimate by wire the number of delegates and the style of boarding required and also the number of lady delegates and special requirements. All delegates are earnestly requested to bring warm clothes, heavy bedding for northern India. Winter though cold is so far not abnormally severe. Among the distinguished leaders expected to attend are Messrs. Tink, Jinnah, Gandhi, Malaviya, Kasturi Ranga Iyengar, Hasnain Imam, Fazlulhuq, Bapista, C. P. Ramaswami Iyer, Sir Dinsha Petit, Marichandrai Vishandas, Jamshed Mehta, Vasindranath Chandi, Sachidanand Sinha, Syed Ali Nubi Rez Ali.

Burma

THE BURMA CORPORATION. Registration of Indian Company.

RANGOON, December 20.
In connection with the registration of the Burma Corporation as an Indian Company with offices in Rangoon the Indian shareholders in the London Company may now request the Burma Mines Limited, London Wall Buildings, London, to exchange their shares in the Indian Company at the rate of fourteen shares of Rs 10 each for each share held by them in the Indian Company. The authorised capital of the Indian Company is eighteen crores of rupees divided into 18,000,000 shares of Rs 10 each, of which 13,531,189 are now to be issued to the Indian and English shareholders in the Indian Company, leaving in reserve unissued shares to the value of over four crores and forty-six lakhs.

News in Brief.

The Mail steamer S.S. "Malta" arrived at Bombay yesterday afternoon.

The text of the New Rangoon Municipal Bill is published. It is based largely on the Bombay system, local considerations being met by new clauses.

A special cablegram to the "Leader" says that leave to appeal by the accused in the Katarpur riots case has been refused by the Privy Council.

A special Khilafat Conference will be held at Hyderabad (Sindh) on the 4th January to urge the Government to punish officials who had started anti-Khalifat propaganda in Sind.

At a special general meeting of the Sind Muslim League at Karachi on Friday evening, the new office bearers were elected with a view to revive that League. The Hon'ble Mr. Bhurgri was elected president and Mr. Haji Abdullah Haroon, Vice-President.

Home Rule Volunteer Corps about seventy in number including Muslim and other Volunteer corps left to-day by Punjab mail, B.B. and C.I. Railway for Amritsar to attend the Indian National Congress and Muslim League with their respective colours and flags flying.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Indian Reforms.

Debate in the Lords.

Diarchy Criticised.

LONDON, December 16.

In the House of Lords to-day, on a motion that the House would go into Committee on the India Bill, Lord Amthill strongly criticised the Bill. He declared that the warlike people of the Punjab would be grossly under-represented as compared with the urban minority, and their welfare would be at the mercy of the politically-minded towns. The prospects of friction and disorders were very serious. The Bill failed to pass the crucial test, whether it carried India towards self-government because it created an Indian oligarchy instead of a British bureaucracy and impaired authority. Dualism in the Provinces would weaken the authority of the Governor-General. Diarchy was almost universally condemned. British prestige in India was already irreparably damaged by yielding to the intimidation of agitators. The Bill had not received the free consent, or deliberation of Parliament, nor the agreement of the Indian people. It seriously jeopardised the whole future of India.

Lord Islington said the scheme was absolutely necessary as early as possible. Dualism was the only means of interpreting sincerely the announcement of the 20th August, 1917 and the gradual development of self-governing institutions in the Provinces could only be carried out by that means. Dualism could easily be wrecked by a very few malignant persons, but it was perfectly workable if supported by the good will of all classes and races in India. He thought that all subjects transferred or reserved should be discussed by the two units of Government similarly to the British Cabinet.

There should be unity of deliberation and duality only in the decision. The report of the Joint Committee was almost equally important as the Bill, and he hoped it would be regarded as an integral essential part of the whole scheme.

Lord Islington said that the whole scheme was a great experiment and could only succeed if all tried to make it a success. He warned the Extremists in India, who were opposing the proposals on the ground that they were not sufficiently advanced, that the whole civilised world was watching the great experiment. He believed that the introduction of the Western system of Constitutional Government would be really on its trial in India in the coming years, and those who opposed or checked it would be doing an ill-service not only to India but to all other countries which aspired to a similar system of Government.

Lord Harris regretted that Education had not been reserved. He earnestly hoped that the Bill would be successful and would benefit India.

Some Amendments.

The Bill was then considered in the Committee, Lord Donoughmore presiding.

Lord Macdonnell moved an amendment to Clause I with the object of substituting the unitary system for dualism during the first ten years.

Lord Sydenham supported the amendment.

Lord Sinha declared that the acceptance of the amendment would mean the rejection of the whole principle underlying the Bill.

Lord Amthill declared that diarchy was grotesque.

Lord Middleton opposed the amendment, which was defeated by 24 votes to 5.

Lord Sydenham moved an amendment that the development of industries should not be a transferred subject.

Lord Lamington supported the amendment and urged the postponement of its transference.

Lord Sinha pointed out that the Bill did not provide for the transference of subjects, which would be dealt with by the rules. Therefore the question would arise when the rules, which would have to be submitted to Parliament, were made.

Transferred Subjects.

Lord Sinha emphasised that the provision, by which certain Provincial industries were transferred, depended on rules being made accordingly and being approved by Parliament. He gave an assurance that the rules would be submitted to Parliament to enable it to decide whether the provision made sufficed to abolish misgivings. Owing to the apprehension with regard to the amount of control it was proposed to leave to Ministers, and if Parliament so desired, he did not doubt that they would alter the rules, in order to show that there was no reason for misapprehension. But he strongly deprecated the house making a definite provision in this connection, because it might occasion the suspicion that it was being done in the interests of a particular section.

Lord Middleton emphasised that the apprehensions were very great. He urged the clearing up of the doubt with regard to what subjects transferred would tend to the successful working of the act. Lord Sinha promised that the Government of India would be free to reconsider the question in the light of that discussion, before they made rules for submission to Parliament.

The amendment was withdrawn.

Two amendments by Lord Amthill were withdrawn and one negatived.

COMMUNAL REPRESENTATION.

Lord Amthill then moved an amendment providing for communal representation for important communities.

Lord Middleton emphasised that the Joint Committee had deliberately considered it impossible to work out an actual scheme of communal representation and embody it in the Bill.

Lord Sinha said he could not see what more was wanted in the way of recognition of communal elections than was already in the Bill. It was absolutely impossible to specify in the Bill what communities would have

communal representation. Up to the present, there had been hardly any demand for communal elections, apart from two communities which the Joint Committee recommended for special treatment. If there were others it was quite open to the Government of India to make provisions for electorate.

Lord Southborough suggested that it might relieve the tension with regard to this and other matters, if Lord Sinha were able to state that Government had treated the recommendations of the Joint Committee as a fair basis on which they would base the rules under the Act.

Lord Sinha said that this was undoubtedly the Government's intention. He would not be performing his duty if he went beyond the Committee's recommendation and said that something contrary to their advice should be done by the Government of India. The Bill left the matter open.

Replying to Lord Lamington, Lord Sinha said he assumed that it was the opinion of the Government of India, there were communities requiring communal or other representation, neither the Bill nor the Report of the Joint Committee would preclude its being given.

Lord Crewe hoped that the Government of India would take the view of the Joint Committee in favour of reserving a certain number of seats for non-Brahmins.

Lord Lamington asserted that Lord Crewe's statement indicated that there was nothing binding in the Joint Committee's Report.

Lord Sinha reiterated that the Government had accepted the conclusions of the Committee as the basis of rules. He did not doubt that the Government of India, in making rules, would respect the recommendations of the Committee.

Lord Amthill declared that the Government was absolutely committed to the system of providing for the non-Brahmins by reservation of seats.

The Amendment was rejected by 27 votes to 7.

Bill Passed through Committee.

After a number of minor amendments had been negatived and one withdrawn, Lord Macdonnell moved amendment providing for the continuance of limitation of membership of Governor-General's Council. He declared that it was absolutely essential that the Council should be limited very closely. It ought not to be in the nature of an assembly. It ought to be composed of men in whom greatest confidence could be placed. He viewed any enlargement of the Council very apprehensively. Lord Sinha emphasised that the Joint Committee had fully considered the matter. The Government of India completely concurred in the proposal to abolish the limit. The abolition was absolutely necessary in view of the fact that the Council would include three Indian members and three Civil Servants. Amendment was negatived on clause 31 subsection 1. The following words were omitted on the motion of Lord Sinha, "Tenure of office by any person who is a member of the Council at the time of passing this act, shall not be affected by this provision, and the following words substituted "Council as constituted at the time of passing of this act, shall not be affected by this Provision but no fresh appointment to the Council shall be made in excess of the maximum prescribed by this Provision." Clause 31 as amended was then agreed to. Clause 32 subsection 1 was altered in accordance with the amendments proposed by Lord Macdonnell and accepted by Lord Sinha to read as follows:—"Provision in section 2 of the principal act prescribing quorum for meetings of the Council of India shall cease to have effect and the Secretary of State shall provide quorum by direction to be issued on this behalf. Subsection 2, clause 32 was omitted and following substituted:—"Provision in section 3 of principal act relating to meetings of the Council of India shall have effect as though month end were substituted for week." Clause 32 as amended was agreed upon. Clause 33 was altered on the motion of Lord Sinha to read any rules relating to transferred subjects made under this section shall be laid before both houses of Parliament etc. Clause 33 as amended was agreed to also clause 34. On the motion of Lord Sinha, the first portion of the clause 35 was altered to read His Majesty may by order in the Council make provision for appointment of High Commissioner for India in the United Kingdom and for pay, pension powers, duties and conditions of employment of High Commissioner and his assistant and order may further provided etc.

Position of Civil Servants.

Lord Macdonnell moved the insertion of a New Clause providing for the appointment of the Commission to enquire into the effect of the Act on the position of Civil Servants recruited in England. Lord Sinha said that Government could not accept this. He expressed opinion that the Joint Committee had provided for compensation for any possible loss in regard to civil service and other public services.

If despite these precautions, it was unfortunately found that the prospects of officers on being recruited in England were prejudicially affected, it would doubtless be the duty of the Executive Government to make enquiry and take steps to remove the grievance.

The proposed new clause was negatived. On the motion of Lord Middleton with the approval of Lord Sinha, clause 31 was amended so as to read, "The Secretary of State with the concurrence of both the Houses of Parliament, shall submit to His Majesty names of persons" etc. After minor amendments had been negatived, and many drafting amendments by Lord Sinha had been inserted, the Bill passed through Committee amid cheers from a small body of peers present.

The sitting was then adjourned.

Economic Condition of Austria.

LONDON, December 16.

In the Commons questioned regarding the economic condition of Austria Mr. Harmsworth admitted that unless further arrangements were made, there would be no food in Austria, after January 31st. Mr. Churchill announced that all guns and aircraft laid down in the Armistice had been handed over by Germany, also overwhelming proportion of railway material. There was still an undelivered deficiency of 42 locomotives and 4760 waggons.

Allies' Conference.

Result of Discussion.

Statement in the Commons.

LONDON, December 15.

In the House of Commons Mr. Lloyd George stated that the Allies' Conference in London last week discussed peace with Turkey and Hungary, the situation in the Adriatic, arrangements for the future sittings of the Peace Conference, the ratification and execution of treaties already concluded, also the economic and financial situation, in connection with which, in order to remedy a fall of exchange, it was agreed to issue a French loan in England. The Conference also fully considered the Russian situation and the decision on this matter was in complete accordance with the policy already announced in the Commons. The Allies were in complete agreement on all the questions. It was decided to resume the conference soon in order to formulate proposals for a Turkish Treaty and finally to dispose of the difficulties arising from the situation in the Adriatic.

A Newspaper Comment.

LONDON, December 16.

The "Morning Post" states that, as a result of the Downing Street Conference, the closest co-operation between France and Great Britain has been secured. The relations between the two countries might really now be described as an alliance, though it is improbable that the agreement will be so described officially.

Premier to Visit Paris.

LONDON, December 15.

Mr. Lloyd George will shortly be visiting Paris to resume the London negotiations.

Viscount Grey.

Return From America Discussed.

LONDON, December 15.

In the House of Commons replying to Mr. Mackenzie Wood, Mr. Lloyd George confirmed the fact that Government had granted Viscount Grey's request to return from Washington to discuss important questions with the Government.

French Loan in England.

300 Million Sterling.

LONDON, December 16.

It is reported from Paris that a French loan to be floated in England will be for 300 million sterling.

Financial Opinion.

The "Morning Post" states that, in financial circles, it is not believed that the flotation of French Government loans is imminent owing to the depreciation of sterling largely due to France buying dollars through London.

Food Control.

1920-a Critical Year.

LONDON, December 15.

Mr. McCurdy, Parliamentary Secretary to the Ministry of Food, addressing a Conference of the Labour members of the Local Food Committees said, that there would be a serious shortage of essential food-stuffs in 1920. Butter was almost disappearing. Experts predicted that 1920 would be the most critical year since the war began. As regards butter and cheese, their supplies from Australia were certain to decrease owing to drought. Supplies of tea decreased though consumption had increased. There was no prospect of the world's supplies of sugar balancing with demands.

Position of Meat.

There was a surplus of meat in Britain at present but there would be a world shortage in 1920. There were at least three million tons less in Europe than before the war. More meat would arrive in the Thames next quarter than they knew what to do with, owing to shipments from Australasia.

Cold Storage.

Restrictions on consumption would be relaxed, in order to prevent this meat being wasted, because cold storage was inadequate. He said that the cold storage in Britain was 42 million cubic feet compared with 700 million in the United States. It would be essential once again to control bacon, because prices had soared and bacon had deteriorated when the control was removed.

French Military Awards.

LONDON, December 16.

The London "Gazette" contains the following awards by M. Poincare.

Legion of Honour (Officer).

Lieut. Col. W. F. Bainbridge and R. F. Gordon.

Legion of Honour (Chevaliers).

Major F. G. Lamb.

Croix De Guerre.

Lieut. Col. H. M. Souter Graham Walton, Majors J. G. Farris, P. J. Gout, Captains J. A. Cadum, J. W. Endall, Lieuts. O. J. Chapman, L. C. Pearson and Subadar Ramjola (Russell Infantry).

Cable Delays.

Notice by Eastern Telegraph Co.

LONDON, December 15.

The Eastern Telegraph Company announces that four main cables of Spain are interrupted and heavy delays are inevitable.

General Booth.

Reception of Buckingham Palace.

LONDON, December 15.

The King to-day received at the Buckingham Palace General Booth who will depart on his world tour on January 15th.

Downing Street Conference.

Summary of Opinions.

LONDON, December 15.
The consensus of opinion is that the Conference at Downing Street, which were the first meetings of the whole body of the Allied and Associated powers for a long time, have changed the international atmosphere in a manner for the better and have brought a settlement of the vexatious problems nearer.

A salient fact is that the development of events has left the partnership of Britain and France, the chief deciding influence in the remaining task of European settlement. It is expected that Mr. Lloyd George and M. Clemenceau will meet more frequently in future, to decide the numerous administrative questions arising after the ratification of the Peace.

The fact that the American Ambassador was present at the conversation with Senolaj is regarded as significant. Senolaj is left for Italy yesterday and it is understood that he bears proposals, which will probably end the Rumanian difficulty.

Importance is attached to participation of the Japanese Ambassador at the Conference regarding Russia in connection with which the "Daily Telegraph" declares that there is no change in the Allied policy as a result of the Conference. According to the "Daily Chronicle" and the "Daily Telegraph" the suggestion that the Allies are willing to accept certain of the American Senate's reservations is unfounded.

Despatch of British Battalions.

LONDON, December 17.
It is announced in Aldershot that five British battalions are going to Egypt, seven to Rhine and eleven to Flanders areas. They will probably leave in January.

Vote for Air Force.

LONDON, December 17.
In the debate, in the Commons on the vote for air force Mr. Churchill said that fifty thousand sterling had been assigned for accommodation stations on aerial route to Egypt and India. This was only a beginning of the work. Aerodromes were required at Cairo, Bagdad and Karachi which were on the most important section of the route from England to Australia. There would probably be eight or nine aerodromes distributed between Cairo, Bagdad and Karachi. It would be most convenient to show one flying on this section which would have most remarkable effect in picking the Empire together because of saving of time for journey to Australia.

Obituary.

LONDON, December 17.
The death of Admiral Sir Henry, F. Stephenson Gentlemen Usher of black robes announced.

Housing Problem.

LONDON, December 16.
Addressing the Conference of Builders called with a view to solving the housing problem, Mr. Lloyd George emphasized that it was Government's business to render impossible the exploitation of social needs, he announced that numbers of young builders were being released from the army to make up deficiency in trade with a view to increasing output.

ANGLO-FRENCH LOAN.

LONDON, December 16.
It is officially confirmed that an Anglo-French Loan has been decided upon in order to repay the loan of exchange. No particulars have yet been arranged. The Supreme Council has met and has approved the preliminary terms of the German reply, to which a rejoinder will be presented in the course of the week.

English Battalions.

Distribution Anticipated.

LONDON, December 16.
Lord Esher, speaking at the Empire Parliamentary Association, said he anticipated that twenty battalions from England would be distributed in Egypt and the Rhine and the present area early in January.

Idealism of the War.

LONDON, December 15.
Speaking at the annual meeting of the Empire Parliamentary Association, Mr. Balfour said that he believed that, although the war is terrible, the sacrifices and the great acts of heroism, would not be a bond of glorious memories between the different parts of the Empire for all time.

Federation of Parliaments.

The speaker announced that it was hoped to send a delegation of British members of Parliament to India next winter. Referring to the work of the Devolution Committee, the speaker said that he trusted that before many months he would be able to submit a scheme of Devolution, which would be a first step towards the Federation of the Parliaments of the British Empire which however was still a long way off.

Fire on Ex-German Ships, Underhand Dealing Suspected.

LONDON, December 16.
Fire broke out last night on the Ex-German steamer "Boerah" which was lying in the Albert Dock. Two hold were burnt and the ship was lit up by flames which many fire brigades were fighting. There has been a series of such fires recently on ex-German ships not only in London but in America and South America. It is suggested that the fires are the result of a plot on the part of Germans to destroy expropriated ships. The "Boerah" which was requisitioned by the Australian Government was due to sail for Hull to-day and to embark Australian troops at Southampton on December 20th.

Britain's Military Forces.

Co-ordination Foreshadowed.

Seely's Motion.

LONDON, December 16.
In the House of Commons Major General Seely, moving the reduction of the Air-Force Vote protested against the Air-Force being under the control of the War Office. The motion was rejected by 180 votes to 39.

Co-ordination Foreshadowed.

Mr. Churchill foreshadowed a combined War staff of the Sea, Land and Air forces under a single control. He said that discussions on the matter were proceeding between the Heads of the three services.

Cape to Cairo Route.

LONDON, December 15.
In the House of Commons during the Air Force Vote, Mr. Churchill stated that the Cape-to-Cairo route for civil aviation was practically complete. He thought that some great Rand millionaire might well offer a prize equal to that just given by the Australian Government as an incentive to aviators to compete over that route. He hoped that the route would be taken over and maintained by the different governments of the lands which it traversed.

Army Estimates Voted.

LONDON, December 16.
The House of Commons to-day voted the Army Estimates for 405 millions.

Menace of Bolshevism.

Mr. Churchill said that the estimates for next year would not be a quarter of that amount. As regards Russia, the Bolsheviks had been held this year by Kolchak and Denikin. If the latter forces were destroyed the whole of the great Bolshevik power would be available to strike down the Baltic States, to menace Poland and Finland and to advance through Persia to the frontier of India, thus disturbing the whole of Asia. Then we would realize that we had not been fighting the battles of Kolchak and Denikin, but that they had been fighting ours.

Anglo-Persian Oil Co.

Bill Passed in Commons.

LONDON, December 16.
The House of Commons to-day passed the third reading of the Anglo-Persian Oil Company Acquisition of Capital Bill.

The Disorders Enquiry.

Statement in Parliament

LONDON, December 16.
In the House of Commons, replying to Sir Donald Maclean, Montagu said he quite appreciated the profound disturbance in public opinion owing to the reports of all the occurrences at Amritsar (Cheera). He urged however that the impartial authoritative pronouncement of the Committee of Enquiry should be awaited. He hoped that the Committee would give authoritative figures. Mr. Montagu said, he did not know details until he saw the report in the newspapers. He did not know whether the evidence as was reported, but he could not expect that evidence to be reported to him, because the Committee of Enquiry would report to him all the facts and circumstances of the evidence. He pointed out that, during the riots, he published "Communiqués" giving information as it was telegraphed to him.

Sir Henry Craik suggested that the matter was sub-judice and that it was most undesirable to give the opinion of the House of Commons on the matter at present, based on an unauthorized report.

Mr. Montagu said, he was quite sure that the House did not wish to prejudice, but he could not help saying that the evidence as published in the newspapers was profoundly disturbing, and he therefore hoped that the Hunter Committee's findings would be available without unnecessary delay. Mr. Montagu deprecated interference with the committee's proceedings but he hoped that the whole investigation would be published as soon as it was received.

Mr. McVeigh asked how the incident was not known in England for eight months.

Mr. Montagu emphasized that a statement had been published, but that more evidence had since been collected for the Hunter Committee.

Replying to Lord Robert Cecil, Mr. Montagu said, he believed that there was no censorship in India, but cables were very congested and possibly that was the reason that no telegrams regarding the evidence had been received.

Loss of Airmen.

LONDON, December 16.
Air Ministry in the statement regarding the loss of airmen Messrs. Howell and Fraser who were flying to Australia says that accident occurred in San Georgia Bay and Corbi in the evening. The Naval motorboat and fishermen proceeded to the spot where the machine had fallen into the sea, but they were too late to save the occupants whose bodies have not yet been found.

Sir Bose's Lecture.

Distinguished Visitors.

LONDON, December 14.
Mr. Balfour presided and Mr. Montagu and members of the India Council and prominent Anglo-Indians were present at Bose's lecture in the India Office.

Plant Life and Growth.

Sir J. C. Bose stated that he had invented an apparatus for observing variations of the growth of plants which was only about one-sixth thousandth of the rate of progress of a nail. Sir Bose showed photographs of large old trees in his Institute in Calcutta which, by previously an aesthetising, he had successfully transplanted. The difficulty of transplantation lay in the shock of removal and in nerve effects to which plants were equally subject as animals.

Eulogy by Mr. Balfour.

Mr. Balfour referred to Sir Bose's great reputation in England and the interesting contributions he had made to science.

Russia.

The Russian Situation.

Further Developments.

LONDON, December 17.
According to the latest telegrams from Russia, the Russians in North Russia have retired from Yarnesk into the Whitega Valley to Koniensk.

A Red attack on Moien on the Murman Railway was repulsed. A column of Bolsheviks with one gun on the railway in the rear of the Russians, but were driven off by the reserves who captured the gun.

In West Russia, the German evacuation is reported to be complete. Heavy fighting is taking place on the Narva front.

In South Russia the Bolsheviks have occupied Poltava and Kharkov and are advancing south-west of Vinniki. The Don Army has retired to the line of the Don between Pavlovsk and the junction of the Kuoper and the Don rivers. The Don troops raided Log Station and destroyed it, capturing the garrison and 350 men of the Red Force which attempted to cut off their retreat. The Caucasian cavalry, in a raid north of Taurish, defeated the newly arrived twentieth Red division, bringing back 250 prisoners, nine guns and fifty machine-guns. The Bolsheviks claim to have taken Kiev Kuyysk. Pereyaslav and Bogutchar also large quantities of military stores left by Volunteers in these towns.

In East Russia, the Red Army on the Railway is 55 miles west of Novo Nikolayevsk and their irregulars are in occupation of Barnaul and the railway thence to Semipalatinsk. In Trans-Caspia Bolsheviks are now 130 miles east of Krasnovodsk. The Bolsheviks claim that the Caucasian Republics of Georgia and Azerbaijan have declared war on General Denikin.

The Bolsheviks claim the recapture of Kieff.

Exchange of War Prisoners.

Litvinoff's Proposals.

LONDON, December 15.
Reuter understands that the British Government considers Litvinoff's proposals for the exchange of war prisoners altogether unreasonable. The proposals exclude the exchange of officers, demand the release of certain Russians outside British jurisdiction and handing over of many more Russians than British. Negotiations however are proceeding.

Bolshevist Claims.

Victories in the Field.

LONDON, December 15.
The Bolsheviks claim further successes against General Denikin, having captured Kharkoff and Poltava and having driven the volunteers from the outskirts of Kieff.

Letts Refuse Peace Offer.

The Letts officially declare that they have no intention of concluding peace with the Bolsheviks. They went to Dorpat merely to watch the negotiations. Meanwhile the Letts Lithuanian Military Convention has been drawn up and a friendly understanding between these states and Estonia and Finland has been established. Hopes are entertained that Poland will join the Baltic confederation.

France

Franco-German Telegraph.

Resumption of Service.

LONDON, December 15.
PARIS.—The Franco-German telegraph service is being resumed. French, German, English, Italian and Japanese languages will be allowed, but no code.

The French Exchange.

A Forecast.

LONDON, December 15.
PARIS.—The Havas Agency states:—French papers state that an alliance between English coin and French iron would soon make the franc rise and also the pound sterling.

The Paris Bourse.

LONDON, December 15.
On January 2nd, the Paris Bourse will depart to some extent from the war-time restriction that all the transactions are to be for immediate settlement.

America

Statement from Whitehouse.

LONDON, December 15.
WASHINGTON.—The statement issued from the White House has not altered the political situation, but decisive action as regards the Treaty is probable before the termination of the recess of January 6th.

Compulsory Agreement Anticipated.

LONDON, December 16.
The "Daily Telegraph" learns from Washington that the White House statement is causing uneasiness amongst Republicans, who are already fearful of embarking on an election, with the American export trade disorganised, owing to the fall in sterling exchange, as a result of the delay in the ratification of the Treaty. Strong pressure to effect an agreement will be brought to bear on the contending parties.

Inter University Athletic Contest.

Between England and America.

LONDON, December 16.
A New York message states that Oxford and Cambridge have challenged Harvard and Yale to an athletic contest in July.

1958

ఈ దిగువ కనుపటచిన రంగులు మా వద్ద తయారుగా నున్నవి.

డైరెక్టు రంగులు

కాంగో రెడ్

- 2 డైరెక్టు బ్లూ
- 3 " గ్రీన్
- 4 " ఖాక్
- 5 " బ్రౌన్
- 6 " మాజెంటా
- 7 " ఎల్లో
- 8 " వైలెట్
- 9 బెస్ట్ కలర్స్
- 10 ఫైన్ బ్లూ ఎఫ్. ఎఫ్.

ఆసిడ్ రంగులు

- 11 ఆసిడ్ ఆరంజి
- 12 మెటానల్ ఎల్లో
- 13 స్కార్లెట్ ఆర్. ఆర్.
- 14 ఫాస్టరెడ్ ౪
- 15 ఈసైన్ లేక సాంపింగు రెడ్
- 16 సోల్యూబుల్ బ్లూ ఫార్ యింక్

బేసిక్ రంగులు

- 17 మాలాచైట్ గ్రీన్ క్రిస్టల్స్
- 18 మాజెంటా క్రిస్టల్స్
- 19 బెరాన్
- 20 మెటల్ బ్లూ
- 21 మెటల్ వైలెట్
- 22 ఆల్ కెలి బ్లూ లేక సిజింగు బ్లూ
- 23 సాఫ్ట్ బ్లూ

లెడర్ రంగులు

- 25 బిస్ మార్క్ బ్రౌన్ లేక లెడర్ బ్రౌన్
- 26 క్రైస్టల్ లెడర్ ఆరంజి

నల్ ఫర్ రంగులు

- 27 నల్ ఫర్ బ్లూ
- 28 " బ్లూ
- 29 " గ్రీన్
- 30 " ఖాక్
- 31 " బ్రౌన్
- 32 " ఎల్లో

వాట్ రంగులు

- 33 వాట్ బ్రౌన్ పేప్ట
- 34 " పాడరు

దరఖాస్తులు పంపిన తక్షణం శాంపిల్స్ వంపుచూ ధరలు తెలుపబడును.

డోలట్రామ్ కాషిరామ్ అందు కంపెనీ,
రోగేబిల్డింగు, అపోలో స్ట్రీట్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

Dolatram Kashiram & Co.,
Rogay Building, Apollo St, Fort, Bombay.

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

వ్యక్తులకు నశ్వానశ్వాన గురించిన శాస్త్రీయచర్చ

గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. సి

విశ్వవిద్యాలయ చక్రవర్తి గ్రంథము. తెల. రూ. 0.8-0.

మనోహర, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము

పోస్టాఫీసు నెం. 212, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి మైదాండ్ల మహాజనసభలయందలి
సన్మాన పంపాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యువసాధ్యక్ష
ములు, వారి శిరీషలుములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
తెల. రూ. 1-8-0. పోస్టేజీలేక.
ఆంధ్రోద్యమ కార్యాలయము, 1, రంజిత్ బిల్డింగ్,
మదరాసు.

మోసపోకుడు

తువ్వపట్టనీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు.
అట్లు తువ్వపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వైలెస్ డవ్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పలకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల
మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషన్లు
వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ
చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

పోల్ ఏంజిల్స్:-ది పోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అందు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

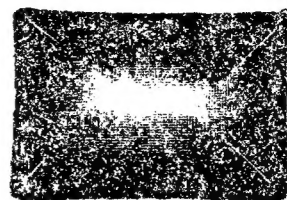
మదరాసు

(నే కామ్యూనికేషన్ గోడునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విశోదమైన గాలి తలగడలు.

జీటియందును కొకొయ్యయొక్క మరచిలను తీసికొని
కావలసినవలె గాలిని నింపుకొని మరను మనుకటికలె తిసి.

జీన యెడల మిక్కిలిసాఖ్య
కరమైన తలనిం దగును. ఆ
కర్మరతేనప్పుడు మరనునీ
గాలియంతయు పోయినక
జేబులో గాలి నిండియిండు
గాని యుంచుకొనవచ్చును
ఇది శిరోభాగ గలవారికిని

ప్రయాణికులకును తదితర ప్రవాస మౌస్యమనవలను మిగు
ప్రయోజనకరమైనది. నిక సాంపర్షింతి సాఖ్యమును పొందును.
తలదిండు 1-కి అణము 0.8-0, తపాలపుచ్చ ప్రత్యేకము
(536) చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
రెం 6, రెంక జేకేమేస్ట్రీ నెత్తి, సామలూరు నెత్తి, మదరాసు.

వివృడిత సమాచారమున దా. పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరిల్లా

అతనికృత్రిమ రక్తమువలన జనించు వాద్యములకు
శ్రీకురుకుంటి మందు. మరుపులను, మచ్చలను, గండములను
పుండ్లను, ప్రాకమెప్పులను అన్నివిధములవలన గలుగు చర్మ
రోగములను పోగొట్టును. (38)

మిక్కిలి తేలికవలెమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనోపధి సారసవరిల్లా గుణ వియ్యట నిస్సంకయము.
సావంతుని మువ్వకల్పినను అన్ని విధములైన వనోపధి
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసవనోపధి, మలబద్ధక
మును కార్యసంబంధమును సౌఖ్యమును పోగొట్టిన క్రమము
శుభ్రపరచును. శరీరాశోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల
కు మందులకు 4 టోన్సు బుడ్డిలో అచ్చుబడును.

పొప్రెటరు.- పి. డి. సావంత్,

44. పననవాడి, నెం 2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,
Panawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

పాశ్యపు వేంకటాచలపణ్డితులవారి

అయుర్యేదీయ సిద్ధావధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:- లక్షోపలకుల ప్లేగురోగులు

ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోగులైయున్నారు. ఒకే
యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా శుభయొద్ద నుండెనేని
ప్లేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధావధము శిరోజి లేదని
తామే సంకోచముగ బల్యుగలరు. దినజ్వరము, మూడక
శాలన జ్వరములు, సన్నిపాతము మొదలగునవి తక్కువ గుణ
మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, రు.కి 1 ఇళాం. (594-801)

2. శ్రీనివాసరైలం:- ప్లేగుగడ్డలకును, నందుల సోపు

పొపుటకును మంచియందు. సీసా 1-కి 0.8-0, రు.కి 1 ఇళాం.

3. వైకృతరాసన:- దీనిని నేదించినప్పటి నుండియే

మూత్రమును కట్టిక (కలరా) వాంతిలేదీ, శీతలేదీ, అజీర్ణ
లేదును గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, రు.కి 1 ఇళాం.

4. బాలసుఖోదయము:- విడ్డలకు బలకాగి; తియ్యదీ

మంతు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ లేదీ, కృశకృము, కడు
పుష్టియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణముందు

విడ్డలు పుష్టిగలవారును. సీసా 1-కి 0.12-0 రు.కి 1 ఇళాం.

5. లోకామహావర కస్తూరిమాత్రము:- విడ్డలకు వయ

స్సు ముడిచినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమగుణ

కారి. మందము, కడికము, దగ్గు, అజీర్ణము,
శీతవారికి, పార్శ్వకాయపు, మలబద్ధం, జ్వ

రం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యిం

కవనేక రోగములను గుణముచేయును.

250 మాత్రము గల సీసా 0-4-0

తపాళు కర్మతో 5-కి 1-8-0

" " 12-కి 2-18-0

" " 25-కి 5-8-0

పతి కొవడముతోకూడ అనుపానము తెనగున పంపబడును
శ్రీ నీలా రాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.